ЗВЯЗДА

20 лютага 1998 г. пятніца, № 39 (23390)

● выдаецца са жніўня 1917 г. ● БЕЛАРУСКАЯ ГАЗЕТА ● кошт 3000 рублёў

СТРАСЦІ ПА ГРЫПУ ШТУЧНА РАЗДУТЫЯ

«Гаварыць аб тым, што колькасць захварэўшых на грып і вострыя рэспіраторныя захворванні ўжо дасягнула ў нашай краіне памераў эпідэміі, яшчэ ранавата», — паведаміла «Звяздзе» загадчыца лабараторыі грыпу і грыпозных захворванняў БелНДІ эпідэміялогіі і мікрабіялогіі Наталля Грыбкова.

Так, у 14-ці з 18-ці кантрольных гарадоў захворваемасць зараз набліжаецца да крытычнага ўзроўню, але эпідэмічны парог тут пакуль не перавышаны. У перадэпідэмічным стане зараз знаходзяцца Бабруйск, Салігорск, Маладзечна, Барысаў, Ліда, Гродна, Гомель і іншыя беларускія гарады.

Большую частку захварэўшых (ад 61 да 70 працэнтаў іх агульнай колькасці) ва ўсіх рэгіёнах складаюць дзеці. Гэта тлумачыцца тым фактам, што пакуль на тэрыторыі краіны цыркулююць добра знаёмыя даросламу насельніцтву разнавіднасці вірусаў грыпу А і В, што дае падставы чакаць у далейшым эпідэмію сярэдняй інтэнсіўнасці. Дарэчы, у еўрапейскіх краінах лавінападобнага характару распаўсюджвання прастуды таксама не назіраецца: у Францыі, Італіі, Чэхіі рэгіструюцца толькі лакальныя ўспышкі грыпу.

На сённяшні дзень грып сур'ёзна закрануў толькі беларускую сталіцу: узровень эпідэмічнага парога перавышаны ў Мінску ўжо ў 7 разоў. Аднак нават у буйнейшым з гарадоў захварэла пакуль толькі 9,7 працэнта усіх дзяцей ва ўзросце да 14 гадоў. Па словах спецыялістаў, у папярэднія гады бывалі эпідэміі, якія ахоплівалі да 25 працэнтаў дзіцячага насельніцтва. Да таго ж, разбушавацца эпідэміі не дазволіць сёлета і каранцін, аб'яўлены ў шэрагу сталічных школ. Як гаворыцца, няма «гаручага матэрыялу» для грыпу — няма і праблем...

Надзея НІКАЛАЕВА.

ПАДРАБЯЗНАСЦІ

ЕЗДЗІЦЬ У КАМАНДЗІРОЎКІ СТАЛА БОЛЬШ ВЫГАДНА. ПРАЎДА, ПАКУЛЬ ТОЛЬКІ ЗА МЯЖУ

З 15 лютага змяніліся нормы аплаты камандзіровак грамадзян Беларусі ў некаторыя краіны свету. Трэба сказаць адразу, што так званыя «сутачныя» падчас дзелавых паездак у дзяржавы СНД павялічацца прыкладна на 2—5, а ў далёкае замежжа — на 10—20 долараў ЗША (натуральна, па курсу Нацыянальнага банка нашай краіны).

Змены датычацца звыш шасці дзесяткаў краін, але няма сумненняў, што найбольшую цікавасць у дадзеным выпадку павінны выклікаць бліжэйшыя суседзі Беларусі. Так, зараз сутачныя выдаткі нашых грамадзян, якія накіроўваюцца ў камандзіроўку працягласцю да двух месяцаў у Кыргызстан і Малдову, ацэньваюцца ўжо ў 10 долараў (тэрмін камандзіроўкі звыш 60 сутак аплачваецца з разліку 7 долараў за кожны дзень), у Азербайджан, Арменію, Грузію і Таджыкістан — адпаведна 12 і 8; у Літву, Эстонію, Расію і ва Украіну — 15 і 10 (выключэнне складаюць Масква і Санкт-Пецярбург, дзе гэтыя лічбы будуць 20 і 15); у Латвію — 15 і 12. Польшчу — 35 і 22 долары. Гранічныя нормы выдаткаў па найму жылых памяшканняў у гэтых жа дзяржавах вызначаны такім чынам: У Малдове — да 25 долараў (асобна вылучаюцца сталіцы і, да прыкладу, у Кішынёве дазваляецца выкарыстоўваць да 40 «зялёных» у суткі); у Азербайджане, Арменіі, Грузіі, Кыргызстане і Таджыкістане — да 40 (Баку — 50, Ерэван — 55, Тбілісі — 90, Бішкек — 70); у Літве — да 45 (Вільнюс — 110), ва Украіне і ў Эстоніі — да 50 (Кіеў — 70, Талін — 110), ва Узбекістане і Расіі — да 55 (Ташкент — 100, Масква, Санкт-Пецярбург — да 70), Польшчы — да 60, Латвіі — да 75 (Рыга, Вентспілс — да 110).

У Міністэрстве фінансаў, куды карэспандэнт «Звязды» звярнуўся па тлумачэнні, назвалі адразу дзве мэты цяперашніх змен у аплаце замежных камандзіровак — падняць імідж нашай дзяржавы ў свеце, а таксама прывесці айчынныя нормы ў адпаведнасць з расійскімі стандартамі. Трэба меркаваць, што вартая ўвагі яшчэ адна інфармацыя: як паведамілі ў міністэрстве, плануецца таксама перагледзець нормы камандзіровачных выдаткаў і ў межах Рэспублікі Беларусь. Праўда, гэта адбудзецца не раней сакавіка.

Сяргей ГРЫБ.

КРЫМІНАЛ

ПЕРАБЛЫТАЛІ МАГІЛЫ

У вёсцы Пятровічы Іванаўскага раёна памерла жанчына, якая прыехала з Масквы наведаць сваю маці.

Нябожчыцу ў труну паклалі ў найлепшым адзенні, пры залатых завушніцах, пярсцёнках ды ланцужку. Гэта бачылі ўсе, хто праводзіў жанчыну ў апошні шлях.

Хтосьці зрабіў «наводку», і вось у адну з начэй на магілкі прыйшлі рабаўнікі і раскапалі магілу, але штосьці не спрацавала. Можа, ноч была цёмнай, альбо «наводка» недакладнай, толькі адкапалі труну са старой, якую пахавалі ў кастрычніку мінулага года. Труну прыадкрылі і пакінулі.

Цяпер у радні, якая паклала ў труну нябожчыцу з золатам, няма спакою.

Сымон СВІСТУНОВІЧ.

КУР'ЁЗ

САБАКА «ДЭЗЕРЦІРАВАЎ» АД ГАСПАДАРА

Работнікам Гомельскага аддзела ўнутраных спраў на транспарце, якія пабачылі многае, якім не даводзілася сутыкацца з тым, каб у ходзе бойкі сабака «дэзерціравала» ад гаспадара.

Як расказаў начальнік крымінальнай міліцыі Гомельскага АУСТ Валерый Сераштант, такі выпадак адбыўся 17 лютага каля станцыі Гомель. 25-гадовы гараджанін у п'яным стане адправіўся на прагулку з сабакам. У раёне чыгуначнай станцыі яго пацягнула да кампаніі падвыпіўшых хлопцаў. У выніку трое мужчын збілі яго, знялі скураную куртку. Але яшчэ вялікая страта — родны сабака, які, як толькі пачалася патасоўка, пакінуў гаспадара і ...збег.

Добра, зламыснікаў удалося вылічыць і затрымаць. На жаль, сабака пакуль «у вышуку».

Віктар БЫКАЎ.

XVIII зімовыя Алімпійскія гульні

Апошняя спроба беларускіх біятланістак аказалася няўдалай

Чарговы, трынаццаты дзень на Алімпіядзе беларусы правялі ў ролі статыстаў. З разыгрываемых учора пяці камплектаў узнагарод мы толькі ў адной дысцыпліне — жаночай эстафеце біятланістак 4х7,5 км хоць крыху, але спадзяваліся на паспяховае выступленне. Праўда, апошнія вынікі, паказаныя беларускамі ў Нагана на папярэдніх дыстанцыях — 15 км і 7,5 км, падстаў для надзей амаль не давалі. Заключныя старты біятланістак толькі гэта пацвердзілі.

З 17 каманд, што ўдзельнічалі ў эстафеце, беларускі жаночы квартэт у саставе Ірыны Тананайкі, Наталлі Рыжанковай, Наталлі Мароз і Святланы Парамыгінай заняў толькі 12-е месца. Са стральбой на гэты раз было не так і дрэнна. Кожная з дзяўчат на двух агнявых рубяжах выкарыстала ўсяго па два дадатковыя патроны. Толькі Ірына Тананайка дабірала адзін. І са скараснымі паказчыкамі на трасе ўсё было нармальна, за выключэннем выніку Наталлі Мароз, якая прывезла на заключны этап Святлане Парамыгінай толькі 15-ю пазіцыю, і час — 28.30.5 сек. З 68 удзельнікаў эстафеты горшыя паказчыкі толькі ў трох спартсменак! Хутчэй за сяброўак свой этап прайшла Святлана Парамыгіна — 25.23.6 сек. Прыкладна з такой жа скорасцю беглі немкі Урсула Дзізл і Петра Бене. Усяго ж германскія біятланісткі 11 разоў бралі дадатковыя патроны. Але ж гэтыя абставіны не змаглі іх спыніць на шляху да залатых медалёў.

Размеркаванне медалёў пасля 13-ці дзён спаборніцтваў (разыграна 56 камплектаў).

	З	С	Б	Усяго:
1. Германія	9	8	7	24
2. Расія	8	5	1	14
3. Нарвегія	7	8	5	20
4. Канада	5	5	4	14
5. Галандыя	5	4	2	11
6. ЗША	5	2	4	11
7. Японія	4	1	3	8
8. Аўстрыя	3	4	7	14
9. Фінляндыя	2	3	5	10
10. Францыя	2	1	3	6
11. Швейцарыя	2	1	3	6
12. Карэя	2	0	1	3
13. Італія	1	5	2	8
14. Балгарыя	1	0	0	1
15. Кітай	0	4	0	4
16. Чэхія	0	1	1	2
17. Швецыя	0	1	1	2
18. Данія	0	1	0	1
19. Украіна	0	1	0	1
20. Беларусь	**0**	**0**	**2**	**2**
21. Аўстралія	0	0	1	1
22. Бельгія	0	0	1	1
23. Казахстан	0	0	1	1
Усяго:	**56**	**55**	**54**	**165**

Уладзімір ЗДАНОВІЧ.

РЭПАРЦЁР АТРЫМАЎ ЗАДАННЕ...

...ПАДРЫХТАВАЦЦА ДА «ДАЧНАГА» СЕЗОНА

Нехта трапна заўважыў: аб нашай «прыхільнасці» да зямлі, да ўласных загарадных участкаў-надзелаў красамоўна сведчаць... падаконнікі гарадскіх кватэр. Так, пройдзе зусім няшмат часу, як яны сапраўды напачатку пабялеюць ад выстаўленых бліжэй да святла пластыкавых шкляначак з-пад смятаны з зямлей, а потым — пазеляненюць ад рассады. Месяцы праз два вокны кватэр будуць нагадваць ужо невялічкі батанічны сад. А потым пачнецца іншае — перанос усёй сям'ей пад лямант гаспадыні на ўвесь двор (барані Божа зламаць хаця б адну кволую раслінку) гэтай гаспадаркі ў машыну, або, калі няма ўласнага аўтатранспарту, на вакзал. Потым дарога з такімі ж небаракамі ў цесным салоне ці вагоне да месца прызначэння...

З гэтай сітуацыі могуць пасмяяцца хіба толькі іншаземцы, якія на працягу ўсяго года могуць без праблем і даволі танна набываць любую садавіну ці агародніну (аж да экзатычных пладоў) у магазінах. Не, дачы ў іх таксама ёсць, але... Напрыклад, за два тыдні знаходжання ў Чэхіі (якраз пачыналася ўборка ўраджаю) мне толькі двойчы (?!) давялося пабачыць людзей (прычым даволі старых), якія корпаліся на ўласным агародзе, здаецца, з буракамі. Бо чэшскі агарод — гэта найчасцей вялікі, на ўсю яго плошчу, лужок (бывае, з летнім басейнам), клумба-дзве кветак побач з ганкам, колькі дрэўцаў уздоўж агароджы (дарэчы, па нашых мерках, даволі сімвалічнай) і — ўсё. У спякотны вечар або проста ў выхадны напрыканцы лета неаднаразова даводзілася бачыць такую ідылію: у гамаку пад дрэвамі ляжыць гаспадар (ці як варыянт — боўтаецца ў басейне), гаспадыня палівае свае кветкі, дзеці гуляюць на траўцы. Магчыма таму дача для чэхаў — таксама святое. У тым сэнсе, што абавязкова кожную нядзелю (асабліва людзі сталага веку) ездзяць туды... разводзіць кветкі.

Скажам, нейкаму дзіваку прыйшла ў галаву думка пабудаваць цяплічку з... пустых трохлітровых слоікаў (невялікі падмурак, слоікі, крыху цэменту на ўвесь рад зверху, зноў слоікі і г. д.). Гэтую «знаходку» дэманстравалі ў спецыяльнай перадачы і як вынік — па ўсёй Усходняй Чэхіі як грыбы пасля дажджу выраслі шкляныя цяпліцы. І памыляецца той, хто думае, што такім чынам чэхі збіраліся «нарошчваць» валавы збор агародніны. Усе гэтыя «выкрутасы» ў нашым разуменні — нешта накшталт хобі, спосабу баўлення вольнага часу... Праўда, прагматычныя беларусы адразу заўважылі, што невялічкая бляшанка кансерваванай кукурузы каштуе ў крамах каля 80 крон — амаль столькі, колькі трохлітровая бляшанка кансерваваных ананасаў.

Іншая справа, калі скончыць лірычнае адступленне, у нас. Як гавораць беларусы: пашчыруеш на «сотках» — будзеш увесь год есці ўласныя вітаміны. Што ж, гэта праўда, таму і рыхтавацца да «дачнага» сезона пачынаюць загадзя. Ужо зараз з кожным днём усё болей наведвальнікаў у магазінах насення, сельскагаспадарчага рыштунку. Пакуль спецыялізаваных гандлёвых кропак у сталіцы, абласных і раённых цэнтрах працуе каля 30, але праз тыдзень-два адчыняць свае дзверы яшчэ каля сотні сезонных. Насеннем гандлюе і мноства іншых магазінаў, але перавагу лепш аддаваць спецыялізаваным кропкам: тут і цэны меншыя, і выбар значна большы, ды і насенне айчыннае. Англійскае насенне морквы (16.900 рублёў за 2 грамы), расійскае капусты (19.500 за 0,5 грама) ці агуркоў (26.000 рублёў за 0,5 грама) і інш. зацікавіць хіба толькі аматара эксперыментаў.

Простаму чалавеку, які некалькі месяцаў вымушаны корпацца ў зямлі дзеля канкрэтнага будучага ўраджаю, у спецыялізаваным магазіне прапануюць каля двух дзесяткаў насення агуркоў (цяплічная «Быліна» — 9500 рублёў за 12 грамаў; ранняя «Мурамскія» — 7000 рублёў за 10 грамаў; сярэдняранняя «Ева» — 5000 за 3 грамы; ранняя «Кантакт» — 7000 за 2 грамы і інш.). Амаль чатыры дзесяткі насення памідораў (па цане ад 4500 рублёў за 0,5 грама («Калінка») да 9000 рублёў за дзесяць штук (сярэдняспелы гібрід «Мілэдзі»). Неблагі выбар насення буракоў — каля дзесятка найменняў. Гатунак сталовых «Бардо» каштуе ўсяго 5400 за 5 грамаў, а 200 грамаў насення цукровых буракоў — 11 тысяч рублёў. Добра бяруць насенне капусты (каля 20 найменняў, сярэдняя цана за 5 грамаў 5600—5800 рублёў), радыс (у прыватнасці «Родас», «Ілку» — па 5 тысяч за 5 грамаў).

Людзі з вопытам ведаюць, што адным насеннем не абысціся, таму ўжо зараз з продажу пакрысе «знікаюць» тыя ці іншыя ўгнаенні. Напрыклад, устойлівым попытам карыстаецца амафос (20 тысяч за 3 кілаграмы), суперфасфат (28.800 рублёў за тую ж вагу) і іншыя. Яшчэ не настаў час ядахімікатаў, таму выбар іх на прылаўках досыць багаты («Інтавір» — сродак ад шкоднікаў — 9 тысяч, сродак ад хвароб агодніных культур і фітафторы «Оксі-хом» — 21.500 рублёў, сродак ад пустазелля «Раундап» — 25 тысяч і інш.).

Словам, першы этап падрыхтоўкі да веснавых работ патрабуе не надта вялікіх выдаткаў — нешта засталося з мінулага года (тое ж насенне бульбы), ды і соткі не «гумавыя» — нават пры шчырым жаданні мець усё і шмат, як правіла, выбіраюць некалькі асноўных культур. Такім чынам, рэальна за насенне сярэдні дачнік аддасць тысяч 100—120 (з іх палову «з'есць» цыбуля-сявак, кілаграм якой каштуе 55—75 тысяч рублёў). Хімічныя ўгнаенні ў залежнасці ад патрэбы і плошчы ўчастка запатрабуюць яшчэ тысяч 60—70. Горш, калі трэба набываць новую рыдлёўку (125 тысяч), палівачны шланг (192—266 тысяч), лейку (на 6 літраў — каля 80 тысяч). І ўсё ж асноўныя выдаткі яшчэ наперадзе: кошт дарогі, апрацоўка зямлі, прыцэп-другі гною... І, зразумела ж, праца, якой, напэўна, ніхто і ніколі не вызначыць сапраўдную цану...

Сяргей РАСОЛЬКА.

Фота Аляксандра ЛІЦІНА.

ПЁТР ПРАКАПОВІЧ ПРАВЁЎ ПРЫЁМ ГРАМАДЗЯН

Першы намеснік прэм'ер-міністра Пётр Пракаповіч правёў 18 лютага чарговы прыём грамадзян.

У ходзе яго ўзнімаліся пытанні, якія датычалі ўдасканалення пенсійнага забеспячэння, паляпшэння жыллёвых умоў і медыцынскага абслугоўвання, выдзялення льготных крэдытаў на будаўніцтва жылля, вырашэння зямельных спрэчак, і іншыя надзённыя праблемы. Усяго было прынята 16 чалавек з Мінска, Мінскай, Брэсцкай і Гомельскай абласцей.

Па праблемах, што былі ўзняты ў час прыёму грамадзян, дадзены неабходныя даручэнні адпаведным міністэрствам і іншым цэнтральным органам дзяржаўнага кіравання, а таксама мясцовым выканаўчым і распарадчым органам.

БЕЛТА.

ПРЭЗІДЭНТА БЕЛАРУСІ ЧАКАЮЦЬ ВА УЛАДЗІВАСТОКУ І НОВАСІБІРСКУ

Вяртаючыся дамоў з японскага Нагана, прэзідэнт Беларусі Аляксандр Лукашэнка зробіць прыпынак на Далёкім Усходзе.

22 лютага кіраўнік беларускай дзяржавы прыедзе ва Уладзівасток — сталіцу Прыморскага края.

Паміж гэтым рэгіёнам і нашай краінай існуюць даўнія і трывалыя сувязі. Толькі ў мінулым годзе ўзаемны тавараабарот склаў 21 мільен 690 тысяч долараў ЗША, прычым дадатнае сальда для Беларусі — амаль 17 мільёнаў долараў. Беларусь экспартуе ў Прыморскі край грузавыя аўтамабілі і запчасткі, малочную прадукцыю, розныя віды абсталявання. У сваю чаргу з Уладзівастока ў нашу краіну паступаюць рыба і рыбапрадукты, цэлюлоза і хімічныя інгрэдыенты. Менавіта далейшаму ўмацаванню эканамічных сувязяў, развіццю супрацоўніцтва ў галіне культуры, спорту і турызму і будзе прысвечаны візіт беларускага прэзідэнта ва Уладзівасток.

У час знаходжання Аляксандра Лукашэнкі ў Прыморскім краі запланаваны яго сустрэчы з кіраўніцтвам гэтага рэгіёна, прадстаўнікамі дзяржаўных і грамадскіх арганізацый, а таксама дзелавых колаў. Прэзідэнт мае намер пабываць на тэлебачанні, дзе ён прыме ўдзел у перадачы «Мясцовы час».

23 лютага кіраўнік дзяржавы ўскладзе кветкі і вянкі да мемарыяла, узведзенага ў гонар маракоў Чырванасцяжнага Ціхаакіянскага флота, якія загінулі ў час Вялікай Айчыннай вайны. У гэты ж дзень Аляксандр Лукашэнка вылеціць у Новасібірск.

Новасібірск па праву лічыцца самым буйным культурным і адміністрацыйным цэнтрам Сібіры. Нягледзячы на тое, што ён зусім нядаўна адсвяткаваў толькі стогадовы юбілей, Новасібірск займае чацвёртае месца ў Расійскай Федэрацыі па колькасці насельніцтва. Тут сканцэнтравана 80 працэнтаў прамысловага патэнцыялу вобласці, перасякаюцца важнейшыя транспартныя магістралі Расіі. Узровень тавараабароту паміж Беларуссю і Новасібірскай вобласцю даволі высокі і ў мінулым годзе дасягнуў 37 мільёнаў долараў. У Новасібірску знаходзяцца цэнтры сібірскіх аддзяленняў Расійскай акадэміі навук, Расійскай акадэміі сельскагаспадарчых навук, Расійскай акадэміі медыцынскіх навук. Прамысловасць Новасібірскай вобласці і прамысловасць Беларусі падобныя тым, што яны пераважна арыентаваны на канчатковы вынік. Аднак перамены, якія адбываюцца ў Расіі, не лепшым чынам адбіліся на эканоміцы вобласці. З-за разарваных старых сувязяў магутны комплекс абароннай прамысловасці Новасібірска аказаўся незапатрабаваным.

Адзін са шляхоў выхаду з крызісу — гэта ўстанаўленне ўзаемавыгаднага супрацоўніцтва з іншымі рэгіёнамі Расіі і краінамі СНД. На думку намесніка кіраўніка адміністрацыі вобласці Уладзіміра Нехарошкава, візіт Аляксандра Лукашэнкі надасць новы імпульс для развіцця такога супрацоўніцтва з Беларуссю.

Плануецца, што, знаходзячыся ў Новасібірску, беларускі прэзідэнт сустрэнецца з кіраўніцтвам вобласці, вучонымі Сібірскага аддзялення Расійскай акадэміі навук, грамадскасцю. Завершыцца візіт 24 лютага.

Андрэй АЛЕКСАНДРОВІЧ, БЕЛТА.

КУРСЫ АБМЕНУ НАЯЎНЫХ ВАЛЮТ У КАМЕРЦЫЙНЫХ БАНКАХ І АФІЦЫЙНЫ КУРС, УСТАНОЎЛЕНЫ НАЦЫЯНАЛЬНЫМ БАНКАМ НА 19 ЛЮТАГА 1998 г. (па стану на 15.00)

Назва банка	USD Купля	USD Продаж	DM Купля	DM Продаж	RUR Купля	RUR Продаж	Тэлефон для даведак
Мінск (0-17)							
Абсалютбанк	43300	44000	23700	24200	7100	7300	263-6080
Белаграпрамбанк	43000		23700		7000		228-5716
ААА «Белгазпрамбанк»	43200	44000	23300	24300	6900	7200	258-9649
Нацыянальны банк РБ (курс для безнаяўных разлікаў)	32370.00		17813.12		5330.00		Курс на 20.02.1998
Цэнтрабанк Расіі	6.0590		3.3297		10000 BLR 1.3823		
пазабіржавы міжбанкаўскі курс	43850	43930	24150	24201	7240	7256	

*Каціруецца ўкраінская грыўня

На працягу дня ўстаноўленыя курсы могуць мяняцца, курсы галаўнога ўпраўлення банка могуць неістотна адрозніваецца ад курсаў, устаноўленых у абменных пунктах. Інфармацыя атрымана ад галаўных упраўленняў негандлёвых аперацый адпаведных банкаў.

Агенцтва ГРАЎЦОВА.

Леанід ГЛУХОЎСКІ:

ЭКСКЛЮЗІЎ

«СПРАВА «РАССВЕТА» — САМАЯ МАШТАБНАЯ ЗА АПОШНІЯ ГАДЫ: І ПА КОЛЬКАСЦІ ДЗЕЮЧЫХ АСОБ, І ПА АБ'ЁМАХ КРАДЗЯЖОЎ...»

Нагадаем, што крымінальная справа па факту злоўжыванняў у ЗАТ АПА «Рассвет» была ўзбуджана летась 10 кастрычніка. З гэтага часу ў Кіраўскім раёне працуе аператыўна-следчая група, якую ўзначальвае намеснік начальніка следчага камітэта Міністэрства ўнутраных спраў падпалкоўнік міліцыі Леанід Глухоўскі.

Справа «Рассвета» адразу выклікала ў грамадскасці краіны вялікую цікавасць, бо яна была звязана з вядомай на ўвесь былы Савецкі Саюз перадавой гаспадаркай, а таксама і знакамітым чалавекам — двойчы Героем Сацыялістычнай працы Васілём Старавойтавым.

Зразумела, што ўсе кропкі над «і» паставіць суд, але ўжо і сёння, пасля больш як чатырох месяцаў расследавання, можна гаварыць аб яго пэўных выніках. Пра гэта і распавядае ў інтэрв'ю кіраўнік аператыўна-следчай групы па справе «Рассвета» Леанід ГЛУХОЎСКІ.

— Следства ідзе нармальна. Група працуе вельмі напружана, бо ўсе мы разумеем значнасць гэтай справы. Наша асноўная задача — хутчэй завяршыць расследаванне.

Ведаю, што чутак вакол «рассветаўскай» справы хапае, у тым ліку і такіх, што нібыта доказаў у нас няма... Хачу запэўніць, што следчая група дзейнічае законна і правільна, а доказаў сабрана дастаткова, іх хопіць не на адну справу. Апроч асноўнай справы ўзбуджана 37 крымінальных спраў у адносінах да службовых асоб, шэраг з якіх непасрэдна не звязаны з Васілём Старавойтавым.

Сёння можна сказаць, што сем крымінальных спраў ужо накіраваны ў суд, па трох з іх, а яны датычацца ў асноўным крадзяжоў, прыгаворы вынесены, а астатнія яшчэ знаходзяцца на разглядзе. У адносінах да чатырох службовых асоб крымінальнае праследаванне спынена ў сувязі з амністыяй. У пераважнай большасці гэтыя асобы — жанчыны, якія маюць непаўналетніх дзяцей.

Я хачу асобна адзначыць, што следства пайшло па наступнаму шляху: мы не жадаем, у прынцыпе, прыцягваць да крымінальнай адказнасці ўсіх агулам, калі ёсць хоць самая найменшая магчымасць гэтага пазбегнуць. Так, чалавек спатыкнуўся, памыліўся, можна сказаць — учыніў злачынства, але калі ён прызнаўся ў гэтым, кампенсаваў нанесены ўрон, то мы імкнуліся спыніць у адносінах да такіх асоб крымінальнае праследаванне, калі такое прадугледжана законам.

Але асноўныя справы, канешне, яшчэ наперадзе. Дарэчы, мы завяршылі справу Валерыя Кавальчука, зяця Васіля Старавойтава. Нагадаю, што ў яго былі знойдзены боепрыпасы. Да завяршэння падышла і справа другога зяця былога дырэктара АТ «Рассвет» — Сяргея Жалабаева. Яму і ягонай жонцы прад'яўлена абвінавачанне, і на гэтым тыдні справа будзе накіравана ў суд.

— Наколькі звязана завяршэнне расследавання па справе «Рассвета» і перадача яе ў суд з завяршэннем рэвізіі фінансава-гаспадарчай дзейнасці закрытага акцыянернага таварыства?

— Так, самая вялікая праблема — гэта правядзенне дакументальнай рэвізіі. Як вядома, «Рассвет» 30 гадоў увогуле быў недатыкальны, тут не праводзіліся праверкі. Але мы бралі дзейнасць аграпрамысловага аб'яднання толькі з 1993 года — той перыяд, за які захавалася дакументацыя. Рэвізія і дасюль не завершана. Раней следства ішло наперадзе рэвізораў, сёння мы зраўняліся і да завяршэння справы разлічваем падысці разам з рэвізорамі.

Справа «Рассвета» — вельмі аб'ёмная. У гаспадарцы існуе больш як 70 падраздзяленняў, больш за 50 з якіх мелі свае гасразліковыя рахункі і фактычна з'яўляліся самастойнымі юрыдычнымі асобамі. Да таго ж аб'яднанне мела шырокія гандлёвыя і эканамічныя зносіны з рознымі прадпрыемствамі і фірмамі як у нашай краіне, так і ў Расіі, краінах Балтыі. І праблема ў тым, што існуючае заканадаўства прадпісвае нам усебакова і поўна расследаваць усю справу цалкам. А гэта, на мой погляд, у дадзеным выпадку даволі груваста. Напрыклад, сёння можна казаць пра тое, што асноўная злачынная дзейнасць па «Рассвету» расследавана і даказана. Але ёсць яшчэ дробныя моманты і нюансы, і без іх мы не маем права накіраваць справу ў суд. Калі там выявяцца нейкія нявысветленыя следствам моманты, суд накіруе справу на даследаванне. Таму мы павінны завяршыць справу класічна, але з іншага боку чакаем, што новыя Крымінальны і Крымінальна-працэсуальны кодэксы, якія павінны быць прыняты ў бліжэйшым будучым, прадугледзяць накіраванне ў суд такіх аб'ёмных спраў часткамі.

А пакуль, каб разабрацца ва ўсім, сістэматызаваць, мы актыўна выкарыстоўваем камп'ютэрную тэхніку, нам прыйшлося распрацаваць спецыяльныя праграмы, бо столькі артыкулаў і столькі асоб...

— Значыць, маюць рацыю тыя журналісты, якія называюць «рассветаўскую» справу самай маштабнай за апошнія гады?

— Так, мы з калегамі згодныя з гэтай высновай. Самая маштабная па колькасці дзеючых асоб, па аб'ёмах крадзяжоў... Але разам з крадзяжамі тут і незаконная прадпрымальніцкая дзейнасць, і ўтойванне падаткаў, і хабарніцтва, і злоўжыванне службовым становішчам, і выманьванне, і нямэтавае выкарыстанне крэдытаў — адным словам, цэлы «букет» артыкулаў Крымінальнага кодэкса.

Калі казаць шчыра, то справы такога маштабу расследуюцца гадамі, але мы больш аптымістычна глядзім на тэрміны завяршэння следства. Мы паставілі сабе за мэту зрабіць усё хутчэй, каб у тым ліку спыніць распаўсюджванне розных плётак на гэты конт.

— Сапраўды, ідзе час, расследаванне, па меркаванню дылетантаў (а іх у грамадстве, зразумела, пераважная большасць), зацягваецца, а разам з гэтым з'яўляюцца чуткі пра тое, што справа «Рассвета» «бясслаўна сачыла» з-за адсутнасці доказаў. А самы дзейсны сродак у барацьбе з чуткамі — дакладная інфармацыя аб ходзе расследавання. Ці ёсць у вас, Леанід Віктаравіч, магчымасць падзяліцца з нашымі чытачамі такімі звесткамі?

— Добра, вось некалькі эпізодаў з работы аператыўна-следчай групы.

Асобны супрацоўнік зараз займаецца накладнымі па незаконнаму водпуску прадуктаў харчавання, а іх на сёння — больш за 3 тысячы. Кошт мяса, каўбасы, кансерваў, памідораў і іншых зараз вельмі цяжка падлічыць, але ён адназначна перавысіць 4 мільярды рублёў.

Мы расследуем зараз продаж прадукцыі за валюту. У «Рассвеце» была створана рэальная «чорная» каса, дзе акумуліраваліся немалыя грошы — адначасова некалькі сотень тысяч долараў ЗША. Частка гэтых грошай трапляла потым на разліковыя рахункі камерцыйных структур у Мінску і іншых гарадах. Сёння нам трэба праверыць усе фірмы, куды скідваліся «рассветаўскія» грошы, але гэта вельмі цяжка: гэта ў асноўным былі фірмы-«аднадзёнкі», якія зараз не існуюць і фактычна не існавалі ніколі... Напрыклад, некаторыя з іх зарэгістраваны на імя чалавека, якому заплацілі нейкія грошы за часовае карыстанне пашпартам і адкрылі фірму, а той чалавек і не ведаў, што ж ён такое заснаваў.

Гэта быў 1994 год — на мой погляд, час поўнай блытаніны ў нашым грамадстве. Мы, дарэчы, цяпер і сутыкаемся з тым, што большая частка злачынстваў была ўчынена менавіта ў перыяд 1993—1994 гадоў. Тады многія спрабавалі «згуляць» па-буйному на нестабільнасці беларускага рубля.

Так і ў «Рассвеце» нажываліся на няўлічанай валюце. Прадавалі вясной прадукцыю, а грошы па касе не праводзілі, напрыклад, да лістапада. Курс хутка мяняўся, і пасля некалькіх месяцаў, каб кампенсаваць выдаткі на выраб прадукцыі, трэба было абмяняць на рублі не ўсю атрыманую ад рэалізацыі суму, а, «дзякуючы» інфляцыі, толькі частку.

«Чорныя» грошы давалі магчымасць службовым асобам няблага зарабляць на свае патрэбы. Таму і набывалі ў асабістае карыстанне аўтамабілі, любыя рэчы — аж да ружжаў, якія дарыліся направа і налева ўсім «патрэбным» людзям. Гэта быў вялізны клубок. Час быў «махровы», і людзі тут пажылі...

— Ці магчыма будзе, на ваш погляд, і калі так, то ў якім памеры, кампенсаваць «Рассвету» і дзяржаве нанесены ўрон?

— Вяртанне ўкрадзенага — наша галоўная мэта. Многія са службовых асоб кампенсавалі ўрон, нанесены гаспадарцы і дзяржаве. А вось што датычыцца асноўных фігурантаў справы, то сумы тут будуць вельмі значнымі.

Мы налажылі арышт на маёмасць — у прыватнасці дамы, некаторыя з якіх ацэньваюцца не ў адзін мільярд рублёў. Мы канфіскавалі таксама сем адзінак аўтатранспарту. Увогуле мы налажылі арышт на маёмасць (прыкладна мільярдаў на 12), а таму і зараз можна сказаць, што значную частку ўкрадзенага мы дзяржаве вернем.

— У прэсе з'явіліся паведамленні пра ліст, у якім Васіль Старавойтаў прызнае сваю віну і просіць змяніць яму меру стрымання. Раскажыце, калі ласка, пра гэта больш падрабязна.

— Васіль Канстанцінавіч сапраўды напісаў некалькі лістоў з асабістымі просьбамі на маё імя як кіраўніка аператыўна-следчай групы.

Ён таксама напісаў і ліст прэзідэнту, які я абавязкова перадам па прызначэнню. Я не буду каменціраваць ягоны змест, бо Васіль Канстанцінавіч не ўпаўнаважваў мяне на гэта. Але ён можа самастойна звярнуцца да сродкаў масавай інфармацыі, следства не будзе ў гэтым рабіць перашкоды.

Што датычыцца разгляду пытання аб змяненні меры стрымання Васіля Старавойтава, то, як зазначыў на нядаўняй прэс-канферэнцыі Генеральны пракурор Алег Бажэлка, гэта будзе залежаць ад многіх фактараў, галоўныя з якіх — поўнае прызнанне сваёй віны і кампенсацыя нанесенага матэрыяльнага ўрону.

Падкрэслю, што злачынствы, учыненыя ў «Рассвеце», вельмі сур'ёзныя і сумы крадзяжоў больш чым значныя. Верагодна, што вырашацца пытанне аб змяненні меры стрымання Васіля Старавойтава будзе не раней, чым завершыцца следства, але я зноў звяртаю ўвагу на тое, што гэта пытанне знаходзіцца ў кампетэнцыі не аператыўна-следчай групы, а пракуратуры і самога Генеральнага пракурора краіны, які непасрэдна ажыццяўляе нагляд за гэтай справай.

— Як справы са станам здароўя Васіля Старавойтава?

— Стан здароўя — нармальны. На гэты конт ніякіх скаргаў не было.

Хачу сказаць, што ўтрыманне Васіля Канстанцінавіча ў следчым ізалятары КДБ у Мінску стварае следчым, якія працуюць у Кіраўску, шмат праблем — у прыватнасці, з вочнымі стаўкамі, на якія трэба вазіць людзей у сталіцу. Але на гэтыя цяжкасці мы ідзём свядома, бо ўмовы ўтрымання там лепшыя: 2-3 чалавекі ў камеры, у Старавойтава ёсць тэлевізар, яму перадаюць прэсу, перадачы дазволены два разы ў месяц без абмежаванняў, дазваляюцца спатканні з жонкай. У параўнанні са следчымі ізалятарамі ў Магілёве і Бабруйску, дзе камеры перапоўненыя і нярэдкія выпадкі, калі спаць прыходзіцца па чарзе, зараз у Васіля Канстанцінавіча адпаведна ягонаму ўзросту ўмовы «прывілеяваныя».

Трэба адзначыць, што Васіль Канстанцінавіч следству не перашкаджае. Калі віна даказана, ён яе прызнае. Усе следчыя дзеянні адбываюцца ў прысутнасці адваката, і наша група ўдзячная Уладзіміру Ерчаку, які ні разу не зрываў нам запланаваныя мерапрыемствы.

— У сувязі са справай «Рассвета» на прэс-канферэнцыі ў Магілёўскім абласным упраўленні ўнутраных спраў быў упамянёны кіраўнік абласной Федэрацыі кікбоксінга Алег Осіпаў, які таксама арыштаваны. Якім чынам былі звязаны кікбаксёры з гаспадаркай у Кіраўскім раёне?

— Справа ў тым, што паміж абласной Федэрацыяй кікбоксінга і ЗАТ «Рассвет» у асобе кіраўніка быў заключаны дагавор на ахоўную дзейнасць. Але следства выявіла, што ніякай ахоўнай дзейнасці і ў паміне не было. Аднак федэрацыя кожны месяц атрымлівала ад «Рассвета» грошы. Агульная сума (прыкладна мільярд рублёў), лічыць следства, была атрымана незаконна. Лічылася, што кікбаксёры ахоўваюць мірную працу сялян, а яны іх ніколі ў гаспадарцы і не бачылі.

— Як вядома, у першыя месяцы работы ў Кіраўскім раёне аператыўна-следчай групы маральна-псіхалагічны клімат у працоўным калектыве «Рассвета» назваць здавальняючым было цяжка, бо ўсе жылі нібыта ў чаканні калі не арыштаў, то нейкіх спагнанняў дакладна. Сёння ў гаспадарцы новы кіраўнік і, кажуць, нарэшце пачалася звычайная работа... Вы часта сустракаецеся тут з сялянамі, і як, на ваш погляд, ці выправілася абстаноўка ў «Рассвеце»?

— На першым этапе, як бы ні было цяжка, следства імкнулася не спыніць сваімі дзеяннямі гаспадарчую дзейнасць «Рассвета». Калі спыняюцца вытворчасці, рэвізія ідзе хутчэй, але мы зноў-такі свядома пайшлі па больш цяжкаму для нас, але лепшаму для гаспадаркі шляху.

Асабіста для мяне важна сачыць тут за абстаноўкай, бо я не толькі следчы, а яшчэ і дэпутат Палаты прадстаўнікоў Нацыянальнага сходу. І я павінен сказаць, што сёння людзі адчуваюць сябе ўжо па-іншаму: маўляў, да нас, працаўнікоў, нарэшце павярнуліся тварам. Новы старшыня аб'язджае фермы, праводзіць сходы з жывёлаводамі, цікавіцца бытам калгаснікаў. Па выніках работы за год усім працаўнікам выплацілі прэміі.

Ёсць, канешне, шмат цяжкасцяў. У свой час было ўзята шмат крэдытаў, якія былі выкарыстаны не па прызначэнню, а цяпер банкі выставілі рахункі, а таксама і штрафныя санкцыі. Ёсць і бюджэтныя даўгі. Але ў той жа час дзякуючы новаму кіраўніцтву праз некалькі тыдняў з'явіцца прадукцыя цяплічнай гаспадаркі, прыбытак ад якой складзе, па прагнозах, каля 30 млрд. рублёў.

Так што я ўпэўнены, што «Рассвет» яшчэ будзе называцца перадавой гаспадаркай. Патэнцыял у калгаса ёсць, і калі гаспадарыць з розумам і думаць не пра сваю асабістую карысць, а пра агульны, грамадскі інтарэс, то вельмі хутка да «Рассвета» вернецца ягоная былая слава.

Гутарыла Ілона ІВАНОВА.

«ПРЫЁМНАЯ ГАДЗІНА» МІНІСТЭРСТВА ЖЫЛЛЁВА-КАМУНАЛЬНАЙ ГАСПАДАРКІ

(Працяг. Пачатак у № за 19 лютага.)

— Новы дом, вельмі холадна ў кватэры. Якім чынам можна вырашыць гэта пытанне?

г. Любань

— У сувязі з тым, што ў звароце прагучаў дакладны адрас, стала магчымым даведацца аб лёсе дома. Будынак сапраўды новы (у 1991 годзе здадзены ў эксплуатацыю), у 1998 годзе будуць выкананы работы па павелічэнні тэрмасупраціўлення загараджальных канструкцый.

— Жывём у дамах, пабудаваных больш як 20 гадоў таму. За гэты перыяд ні разу не рабіўся іх капрамонт.

Жыхары дамоў па вул. Лаўрыновіча, г. Вілейка

— Сапраўды, дамы па вуліцы Лаўрыновіча ў Вілейцы 1976—78 гг. пабудовы і патрабуюць капітальнага рамонту. [illegible]

— Капітальны рамонт нашага будынка быў зроблены год таму. Было запланавана, што ў нашым будынку падлягаюць замене ракавіны і змяшальнікі. Ракавіны замянілі, а змяшальнікі дасюль не...

Хахавец А. Э., г. Мінск

— Дом сапраўды знаходзіўся на капітальным рамонце са студзеня 1994 года па верасень 1996 г. [illegible]

— Хто кампенсуе [illegible] ЖБК?

Крыштавецкая З. Ф., г. Чашнікі

— Сума, выдзеленая на капітальны рамонт дамоў ЖБК [illegible]

— Вырашылі за свой кошт замяніць трубы цепласістэмы. Спачатку нам назвалі суму ў 80 мільёнаў рублёў, потым [illegible] 200 мільёнаў. [illegible]

Жыхары ЖБК-20, г. Пінск

— Аблвыканкамы пры вызначэнні парадку [illegible]

— Працую ў мясцовай водаправодна-каналізацыйнай гаспадарцы на пасадзе лабаранта-апаратчыка хімводападрыхтоўкі. Чаму я не маю права на атрыманне ведамаснага жылля?

Церах Е. Н., г. Баранавічы

— У адпаведнасці з арт. 118 Жыллёвага кодэкса Рэспублікі Беларусь права на службовыя жылыя памяшканні маюць катэгорыі, вызначаныя ўрадам нашай дзяржавы.

Пастановай Кабінета Міністраў ад 7.06.95 г. № 292 «Аб зацвярджэнні пераліку катэгорый работнікаў жыллёва-камунальнай гаспадаркі, якім могуць прадастаўляцца службовыя жылыя памяшканні», вызначаны пэўныя катэгорыі, якія маюць права на службовае жыллё. Пасада лабаранта-апаратчыка хімводападрыхтоўкі водаправодна-каналізацыйнай гаспадаркі ў ім не ўпамінаецца.

— Працуем у камунальнай службе. Другі год не маем магчымасці атрымаць спецабутак. Таксама незразумела, чаму работнікам, якія маюць раз'язны характар працы, не кампенсуюць затраты на праезд. Растлумачце.

г. Слуцк

Спецабутак для розных катэгорый рабочых і служачых жыллёва-камунальнай гаспадаркі выдзяляецца ў адпаведнасці з нормамі, [illegible] 20 мая 1990 года [illegible]

Акрамя таго, пастановай Савета Міністраў СССР і ВЦСПС ад 20 жніўня 1988 года № 1032 [illegible]

— [illegible] тэмпературных паказчыкаў цеплаэнергіі [illegible]

Якавенка Н.І., г. Слуцк

— [illegible] тэмпературным рэжымам на дварэ, які склаўся фактычна.

— Падчас маразоў у нашых кватэрах было холадна...

Жыхары дома № 29 па вул. Някрасава ў Мінску

— Адказ з Галоўнага вытворчага ўпраўлення жыллёвай гаспадаркі Мінгарвыканкама: «...у снежні 1997 года пры тэмпературы паветра на дварэ — -20°С у кватэрах было +15—16°С. ЖЭС-85 сумесна з вытворчым аб'яднаннем «Мінцепласеткі» на памянёным доме выконвалі работы па рэгуляванню сістэмы ацяплення. Зараз у кватэрах гэтага дома тэмпература паветра ў кватэрах складае +18—20°С. Цеплавы рэжым у кватэрах адпавядае падачы цепланосьбіта ад цеплакрыніцы «Мінцепласетак» ЖЭС-85 даручана сумесна з ВА «Мінцепласеткі» пастаянна кантраляваць работу сістэм ацяплення гэтага дома.

— Працуем у службовай кватэры. Якім чынам можна афіцыйна замацаваць за сабой займаемае памяшканне?

Зайцава Л.Д., Чарун В.М. (г. Мінск), Букар В.П. (г. Гродна)

— Зараз пытанне аб перадачы службовых жылых памяшканняў па дагавору найму вырашана толькі ў дачыненні да асобных катэгорый грамадзян (суддзяў і пракурорскіх работнікаў) Дэкрэтам Прэзідэнта Рэспублікі Беларусь № 16 ад 09.09.97 г. [illegible] Артыкулам 123 Жыллёвага кодэкса Рэспублікі Беларусь [illegible]

— Няма вады на верхніх паверхах...

Жыхары дома № 13а па вул. К. Чорната ў Мінску

— Зараз сапраўды з 24.00 да 6.00 адсутнічае вада ў гэтым доме на верхніх паверхах. [illegible]

— Ці карыстаюцца льготамі пры аплаце камунальных паслуг жонкі памерлых ліквідатараў (арт. 19)?

Іванова Т., Баранавіцкі раён

— У адпаведнасці з п. 15 арт. 18 [illegible]

— [illegible]

Анцукевіч Р.А., г. Мінск

— [illegible]

Рамонт сантэхнічнага абсталявання [illegible] чага рамонту жылога фонду. Указаныя рамонты адбываюцца па заяўках, а таксама па графіку пры правядзенні планавага прафрамонту. Кошт платных паслуг па замене сантэхнічнага абсталявання складаецца з кошту работ, якія бярэцца па прэйскуранту № 5-66-03 на рамонтна-будаўнічыя работы па заказах насельніцтва з перавышаючым каэфіцыентам, які разлічаны з улікам сабекошту, што склаўся, і працазатрат да прамой зарплаты па тарыфных стаўках, што дзейнічаюць з 1 верасня 1997 года; кошту матэрыялаў, падаткаў і плацяжоў у адпаведнасці з існуючымі заканадаўчымі і нарматыўнымі дакументамі. Аплата робіцца на разліковы рахунак ЖРЭА ці па прыходнаму ордэру па месцы жыхарства.

(Заканчэнне будзе.)

Матэрыялы «прамой лініі» падрыхтаваў Мікалай ЛІТВІНАЎ.

Роздум...

Фота Васіля ЗЯНЬКО.

ЧАРГА НА СУБСІДЫЮ НЕ ПАДЫШЛА, АЛЕ МАГЧЫМА АТРЫМАЦЬ ДАПАМОГУ

Мой сын з сям'ёй будуе двухпакаёвую кватэру ў Мазыры. Як маладой сям'і, ім летась далі льготны крэдыт на 40 гадоў. Па прэзідэнцкаму ўказу яны павінны ўнесці ў маладзёжны жыллёвы кааператыў пачатковы ўзнос памерам 26 млн. рублёў, і толькі потым дзяржава выдзеліць ім субсідыю. Калі дзеці заплацілі першую частку ўзносу, стала вядома, што субсідыю яны не атрымаюць, бо стаяць у чарзе маючых патрэбу ў паляпшэнні жыллёвых умоў толькі з 1990 года. Гэтага быццам бы мала. Што ім цяпер рабіць? Адмаўляцца ад кватэры? Без субсідыі разлічыцца за крэдыт яны не змогуць нават за 60 гадоў. Заробкі маленькія, а сям'я складаецца з трох чалавек.

Тамара КАЛІН, *в. Сін-Поле, Лельчыцкі р-н.*

Па словах намесніка старшыні па будаўніцтву Лельчыцкага райвыканкама Мікалая Дашкевіча, гэта сям'я пакуль што на субсідыю разлічваць не можа. На жаль, гэта не адзіны выпадак. Справа ў тым, што ў сувязі з недахватам бюджэтных сродкаў Гомельскі аблвыканкам яшчэ ў красавіку 1997 года вырашыў выдзяляць субсідыі маладым сем'ям, якія на 1.01.1997 года прастаялі на ўліку маючых патрэбу ў паляпшэнні жыллёвых умоў не меней як 8 гадоў. Нават у гэтым годзе аблвыканкам раіць выдаваць субсідыі маладым сем'ям згодна са сваім красавіцкім рашэннем. А калі 8 гадоў не прастаяў у чарзе, то і субсідыі не атрымаеш.

Але, на думку Мікалая Дашкевіча, выйсце з гэтага становішча ў маладой сям'і ўсё ж такі ёсць. Так, пры Гомельскім аблвыканкаме створаны фонд падтрымкі малазабяспечаных сем'яў. Сыну Тамары Калін трэба звярнуцца ў Мазырскі гарвыканкам з дакументамі, па якіх будзе бачна, што сям'я не зможа выплаціць атрыманы крэдыт.

У гэтым выпадку райвыканкам мае магчымасць хадатайнічаць перад аблвыканкамам за гэту сям'ю, каб ёй далі грошы на пагашэнне крэдыту з фонду па падтрымцы малазабяспечаных сем'яў. Па праўдзе кажучы, дзейнасць фонду накіравана ў асноўным на падтрымку мнагадзетных сем'яў. Але ў нашым выпадку кіраўніцтва фонду можа зрабіць і выключэнне з правілаў. Надзея застаецца.

АПОШНІ ПРЫТУЛАК НА ГЭТЫМ СВЕЦЕ

Паехаць у Ляснянскі дом-інтэрнат для састарэлых і інвалідаў мяне папрасіла знаёмая — васьмідзесяцігадовая жанчына, адзінокая і нямоглая. Старая думае перабрацца ў дом-інтэрнат, але сумняваецца і баіцца. Вось і давялося паехаць «у разведку».

У Брэсцкай вобласці восем дамоў-інтэрнатаў. Шэсць для псіхічна хворых (псіхахронікаў), а два — агульнага тыпу. Ляснянскі якраз і адносіцца да агульнага.

Вёска Лясная знаходзіцца каля аднайменнай чыгуначнай станцыі. Гэта калі ехаць электрычкай з Баранавіч на Брэст. Пяціпавярховы дом на ўскрайку леса і ёсць тое месца, дзе па сваёй волі ці супраць яе дажываюць свой век старыя і інваліды.

Пасля размовы з дырэктарам дома-інтэрната Дзінай Казлякевіч я хадзіў па паверхах, заглядваў у пакоі, гаварыў з пражываючымі (менавіта так называе старых абслуговы персанал) і нечакана сутыкнуўся з невядомым мне жыццём.

Самотныя, пакінутыя, аблудныя

У пераважнай большасці тут жывуць пенсіянеры, хаця ёсць і маладыя, у асноўным інваліды. Сюды трапляюць адзінокія ці пакінутыя раднёй.

Муж сказаў жонцы, каб тая выбірала паміж ім і маці. У выніку жонка і муж засталіся разам, а нямоглая цешча апынулася ў доме-інтэрнаце.

Здараецца, што старыя не хочуць пакідаць сваю хату, тады іх вязуць пад прымусам.

Насельнікі дома-інтэрната — пераважна жыхары вёсак. У горадзе старым лягчэй. Кватэры з выгодамі здымаюць многія праблемы, ды і суседзі дапамогуць. Старому на вёсцы цяжка, асабліва нямогламу. Абслугоўваць сябе яны ўжо не могуць і выбару ў іх няма.

З 243 чалавек, якія жывуць у доме-інтэрнаце, — 45 валацуг і 20 учарашніх зэкаў. Гэта галаўны боль адміністрацыі і праблема нумар адзін.

Чытач можа ўявіць такую сітуацыю. Дзед адпрацаваў 50 гадоў у калгасе і на старасці апынуўся ў доме-інтэрнаце. Тут ён паводзіць сябе ціха і нікому не дакучае. З ім побач жыве чалавек, які зрабіў 10 «ходак» у турму і адседзеў там 40 гадоў. У турме свае законы, і там ён паводзіў сябе ў іх межах, а тут на волі адчувае сябе, як воўк сярод авечак. Напрыклад, прыходзіць у кабінет да дырэктара, грукае кулаком па стале, крые матам і патрабуе, каб выдалі новае адзенне, бо сваё прамяняў на гарэлку.

Другі таксама ўсё свядомае жыццё правёў у зоне. «Калі я вып'ю адну бутэльку, то яшчэ нічога, а калі дзве, то магу зарэзаць любога, хто пад руку трапіць», — заяўляе Агафон Іванавіч. Менавіта так ужо называюць былога зэка. Калі зняволенага адпускаюць і яго з зоны прывозіць афіцэр, то тут усё ясна, а калі былы зняволены паспеў прапісацца ў сельскім Савеце і затым адтуль накіроўваецца ў дом-інтэрнат, то толькі праз нейкі час па паводзінах выяўляецца, адкуль чалавек.

У Капыльскім раёне пачалі будаваць спецінтэрнат для тых, хто выйшаў з турмы. Нават узвялі наўкол двухметровую сцяну, але затым успомнілі пра правы чалавека і пабудавалі дом-інтэрнат агульнага тыпу.

Бамжы — гэта таксама асаблівы кантынгент. Прыходзяць з дакументамі, якія афармляюць у абласным цэнтры, абарваныя, вашывыя і пакалечаныя. Іх адмываюць, апрануць, падлечаць, а неўзабаве валацугі адчуваюць дыскамфорт. Цягне іх да чыгункі, на вакзалы, у цягнікі. Вешаюць шыльдачку на шыю і «працуюць» пад нямых, ходзяць па вагонах, жабруюць. Сёння ў Брэсце — заўтра ў Маскве. Вяртаюцца назад абарванцамі, часам з грашыма, якія тут жа і прапіваюць. Вось і жывуць разам: ветэран працы, удзельнік вайны, былыя крымінальнікі і бамжы.

І здараецца, што ветэран знаходзіцца на няпоўным дзяржаўным забеспячэнні, а бомж, які ніводнага дня не працаваў, — на поўным. А хто на няпоўным забеспячэнні, той не атрымлівае адзення, носіць сваё.

Абеды смачныя, а пасцелі чыстыя...

Старым у доме-інтэрнаце сёння жывецца лепш, чым пенсіянерам на сваю пенсію. У матэрыяльным плане.

Тут яны дагледжаныя і накормленыя. Спяць у чыстай пасцелі, а многім з іх белыя прасціны і не сніліся. Цёплыя туалеты побач, а ў сталовую возіць ліфт. Тых, хто зусім нямоглы, кормяць у ложку. Ёсць тэлевізары, хаця і не ва ўсіх пакоях. Раней яны стаялі на калідорах, але пачалі паціху разбіраць.

На аднаго чалавека затрачваецца ў цэлым 175 тысяч у дзень. З гэтай сумы 73,134 рубля адпускаецца на ежу. Сума можа нязначна вагацца, усё залежыць ад меню на канкрэтны дзень. Са стоса меню за мінулы перыяд я выцягнуў наўздагад адно.

Не буду пералічваць усё, чым кармілі людзей 4 лютага, але на абед у той дзень прыгатавалі салату з селядцом і боршч, суп, расольнік (на выбар), курыцу адварную з бульбай і кампот.

Праблемы з адзеннем няма. Хаця яно і айчыннай вытворчасці, але дабротнае.

Усе старыя маюць свае хваробы і за іх здароўем сочаць кругласутачна. А якіх толькі тут хвароб няма? Прыходзіцца дапамагаць гіпертонікам і язвеннікам, хворым на цукровы дыябет і сухоты, эпілептыкам і г. д.

Штомесяц на медыкаменты адпускаецца да 15 млн. рублёў, відавочна гэта мала, бо некаторыя лекі сёння каштуюць мільён і болей, але, як сказала ўрач Антаніна Астапенка, у раённую бальніцу хворых з дома-інтэрната вязуць са сваім лякарствам і на сваёй машыне «хуткай дапамогі».

Безумоўна, далёка не ўсе пенсіянеры, асабліва на вёсцы, маюць магчымасць атрымліваць такое медабслугоўванне, як у доме-інтэрнаце. Тут усё на месцы. І ўкол зробяць, і ў фізіятэрапеўтычным кабінеце можна пагрэцца, што, дарэчы, любяць старыя. І тыя, хто «прыкаваны» да ложка, а іх 80 чалавек, таксама дагледжаныя. Адзін раз у год сюды прыязджае група ўрачоў і праводзіць поўны агляд пражываючых.

Як бы цяжка эканамічна сёння ні было, але гэтыя людзі не пакінуты дзяржавай, і яны ўдзячныя за клопат. На жаль, гэта толькі адзін бок медаля.

Без сям'і і без надзеі

— Не дай Бог на старасці апынуцца ў казённым доме, — сказала Дзіна Уладзіміраўна.

А каму, як не дырэктару гэтага самага дома ведаць усе нюансы жыцця ў ім.

Заўсёды лічылася ганьбай адпраўляць бацькоў у дом для састарэлых, ды часта і самі старыя пры жывых дзецях не хацелі б быць тут, дзе асабліва востра адчуваецца самотнасць, дзе пануе безнадзейнасць і бездапаможнасць. Чалавек старасць павінен сустракаць у асяроддзі дзяцей і ўнукаў, радні і суседзяў. На вялікі жаль, такая ідэальная карціна хутчэй выключэнне, чым норма. Якая можа быць атмасфера, калі разам сабраліся толькі нямоглыя старыя і інваліды? Каля сцен стаяць ці сядзяць людзі з запалымі вачыма, у якіх застыла туга.

У Целяханах жыў К., дзеці вывучыліся і аселі ў Мінску. Калі бацька састарэў, здалі ў дом-інтэрнат. Здалі і забыліся. Калі бацька памёр, то сын прыехаў праз 4 месяцы забраць карычневае паліто. Успомніў, што яно ў бацькі быццам бы было не вельмі зношанае.

Некаторыя з пражываючых саромеюцца сказаць, што ў іх ёсць дзеці. Усё гэта накладвае адбітак на псіхалогію старых, іх паводзіны. У большасці сваёй яны не любяць дзяцей, як малых, так і школьнікаў. Калі чалавек памірае, то ў апошні шлях яго не праводзяць, хаця і жылі разам, у адным пакоі.

А памірае штогод 60—65 чалавек. Паміраюць не старыя, якія жывуць тут дзесяткі гадоў, апошнім часам доўга не затрымліваюцца навічкі. Паступілі, а праз месяц-другі паміраюць. Калі нябожчыка ніхто не забірае, хаваюць яго на мясцовых могілках, у труне, зробленай сваім сталярам.

Пэўная частка старых — гэта забітыя жыццём людзі. На першым часе яны не ўмелі нават карыстацца туалетам, а ліфтам так і не навучыліся.

Бібліятэка цікавіць далёка не ўсіх, а групуюцца старыя больш каля сталовай. Паснедаюць — і праз гадзіну зноў падцягваюцца сюды, а пасля абеду чакаюць вячэры. Ды і размова ўвесь час круціцца вакол яды. Прыкладна такая карціна ва ўсіх дамах-інтэрнатах. Мне растлумачылі, што гэта не голад, бо ў сталовай на сталах застаецца ежа. Тут, відавочна, пэўную ролю адыгрывае псіхалагічны фактар, звычка, чаканне прыемнага дзеяння.

Таксама і кожную раніцу прыходзіць чалавек 20 да ўрача са сваімі скаргамі. Адна жанчына штодня просіць парашкоў ад паносу, якога ў яе няма. Старой выдаюць вітаміны. Цягнецца гэтая «гульня» ўжо 13 гадоў.

Цяжка чалавеку, які пражыў усё жыццё на вёсцы, тупаў па зямлі, апынуцца раптам на пятым паверсе іназіраць за прыродай праз акно. Але людзі прыстасоўваюцца і прывыкаюць. Калі іншым разам няма гарачай вады, то ўздымаецца вялікі шум.

Часам тут і жэняцца. На сёння ў доме-інтэрнаце жывуць 10 сем'яў. Кожная сям'я мае свой пакой. Так людзі ўцякаюць ад самоты.

Бачыў, як жанчыны штосьці вяжуць, вышываюць і шыюць. Старым і інвалідам разам лягчэй пераносіць старасць. Ёсць маленькі агульны інтарэс, можна словам перакінуцца, калі даймае бяссонніца, паспачуваць адзін аднаму.

Дажываюць тут свой век і інтэлігенты, але ўсіх жыхароў гэтага дома звязвае цень асуджанасці. Тут не чуваць смеху.

Святыя словы і справы

Веруючых людзей у доме-інтэрнаце шмат. Гэта відаць па абразах, якія вісяць у пакоях. Ёсць праваслаўныя, католікі і баптысты. Паміж сабой ужываюцца даволі мірна.

Кожную суботу наведвае старых праваслаўны святар, бывае і ксёндз. Спавядаюць, прычашчаюць ды свенцяць. Усё як і трэба.

Царква і павінна найперш быць з няшчаснымі, пакрыўджанымі і нямоглымі, з тымі, хто шукае спачування і падтрымкі ў Бога. І ідуць яны кожны тыдзень да споведзі, і святар адпускае ім грахі. Хаця які грэх можа быць у чалавека, які нарадзіўся інвалідам і ўсё жыццё пакутуе па інтэрнатах?

Безумоўна, тое што я пачуў і ўбачыў, не можа стварыць цэльнай карціны жыцця ў вядомым нам доме. Многае схавана ад чужога чалавека, а яшчэ больш старыя назаўсёды забяруць з сабой.

Сымон СВІСТУНОВІЧ.

КРЫМІНАЛ

ЖОРСТКІ ПАДЫХОД ДА ЗЛАЧЫНЦАЎ — ВЫМУШАНАЯ НЕАБХОДНАСЦЬ

У сродках масавай інфармацыі, як у беларускіх, так і блізкага і далёкага замежжа, па-ранейшаму даволі часта падымаюцца пытанні адмены выключнай меры пакарання.

Беларускі народ на мінулым рэферэндуме адназначна выказаўся на гэты конт: смяротнае пакаранне адмяняць нельга. На мой погляд, цяпер, пры наяўнасці складанай крымінагеннай абстаноўкі ў нашай дзяржаве, насельніцтва рэспублікі зрабіла правільны выбар. Не гатова яшчэ грамадства маральна да адмены выключнай меры пакарання. Тым больш, што злачыннасць набывае ўсё больш жорсткія рысы, робіцца больш нахабнай, узбройваецца. Аб'ектамі злачынных замахаў часцей за ўсё становяцца жанчыны, дзеці, супрацоўнікі дзяржаўных органаў, прадпрымальнікі і рабочыя. Дзяржава абавязана процістаўляць злачыннаму свету жорсткія формы дзяржаўнага пакарання.

Але нават статыстыка сведчыць, што такія часы яшчэ далёка не насталі.

Летась у Беларусі ўчынена 1195 наўмысных забойстваў і замахаў на забойства, што на 5 працэнтаў больш, чым у 1996 годзе. Пры гэтым прыведзены ў выкананне прыгавор у адносінах да 31 асобы, асуджанай да пакарання смерцю, у 1996-м — у адносінах да 38.

Напрыклад, у Мінску не так даўно адбылося жудаснае забойства міліцыянера. Пяцёра маладых людзей 1967—1975 гадоў нараджэння ў летні чэрвеньскі вечар, пасля куплі аўтамашыны і адпаведнай выпіўкі з гэтай нагоды вырашылі адпачыць. Прыпаркавалі аўтамашыну ў месцы, дзе стаянка была забаронена. Справядлівае патрабаванне няўзброенага супрацоўніка міліцыі, які прапанаваў прад'явіць дакументы на аўтамашыну, не спадабалася ім. Выкарыстаўшы колькасную перавагу, злачынцы схапілі работніка міліцыі і ўжо ў салоне аўтамашыны пачалі збіваць, а затым вывезлі ў раён Браслаўскіх азёр. У дарозе злачынцы, падагрэтыя спіртнымі напоямі, здзекаваліся як маглі з работніка міліцыі, звязаўшы яму рукі, душылі, білі рукамі і нагамі, калолі нажом, перавозілі ў багажніку аўтамашыны. Але гэтага аказалася недастаткова, і тады яны аблілі яго бензінам і падпалілі. А калі той загарэўся, закідалі яго веццем і зноў аблівалі бензінам. Адкуль такое зверства ў маладых, раней не судзімых асоб, вельмі цяжка сказаць.

Фінал гісторыі: І. Ляшкевіч, які падпальваў аблітага бензінам работніка міліцыі, судовай калегіяй па крымінальных справах Мінскага гарадскога суда прысуджаны да смяротнага пакарання, астатнія ўдзельнікі злачынства — да 15-гадовага пазбаўлення волі. Праўда, трэба адзначыць, што ўсе злачынцы дзейнічалі пры ўчыненні злачынства ўзгоднена...

Другі прыклад. І. Барташук, які пражываў у Ваўкавыскім раёне, не вельмі абцяжарваў сябе працай, але да спіртнога яго цягнула вельмі. Прыйшоўшы позна ўвечары да сваёй знаёмай у вёсцы, выбіў аконную раму і залез у дом, бо праз дзверы яго не пускалі. Выпіўшы каля 2 бутэлек спіртнога, Барташук, ведаючы, што жанчына цяжарная, пачаў яе збіваць без дай прычыны, душыць поясам ад халата. Гэтага яму здалося мала, узяў нож, двойчы ўдарыў ім у шыю і кінуў абяскроўленую бездапаможную жанчыну, якая памерла. Праз 3 дні спрабаваў распраўіцца і з братам забітай, але, на шчасце, яму перашкодзілі. Як вынік — злачынца прыгавораны да расстрэлу.

Ураджэнец Салігорскага раёна, 20-гадовы грузчык Дзмітрый М., быў асуджаны за злоснае хуліганства і нашэнне халоднай зброі на два з паловай гады пазбаўлення волі, з адтэрміноўкай выканання прыгавору на 2 гады. Многім адтэрміноўка дае шанц сур'ёзна задумацца і больш не парушаць закона, але толькі не гэтай асобе. Тут жа наадварот, адтэрміноўка надала яго паводзінам больш нахабнасці і жорсткасці, і, выкарыстоўваючы нож, які пастаянна насіў з сабой, ён пачаў учыняць разбойныя напады на грамадзян, забіраючы рэчы, што яму спадабаліся: скураныя курткі, гітару, грошы, не грэбаваў і бутэлькай піва. Пры гэтым уцягнуў у злачынную дзейнасць непаўналетняга знаёмага. У выніку — 6 разбойных нападаў на грамадзян у Салігорску, і ўсе з нанясеннем нажом цялесных пашкоджанняў. Адзін з пацярпелых памёр на месцы, другім, дзякуючы своечасовай медыцынскай дапамозе, удалося выжыць. Але расплата ўсё ж напаткала яго — смяротнае пакаранне. Усе тры апісаныя падзеі розныя, але непазбежны фінал такіх і падобных злачынстваў для асоб, якія іх учынілі, — смяротная кара. Гэта вымушаная неабходнасць нашага часу.

Аляксей ТАРАНАЎ,
старшы памочнік Генеральнага пракурора Рэспублікі Беларусь.

ПЫТАЛЬНІК

Ці трэба плаціць падатак за аўтатранспарт

Я з'яўляюся ўладальнікам аўтамабіля «Жыгулі-2101», набытага ў 1979 годзе. Непрацуючы пенсіянер па ўзросту (65 гадоў), інвалід трэцяй групы па агульнаму захворванню. І вось, каб прайсці тэхагляд, я павінен заплаціць не толькі за ўласна тэхагляд, але яшчэ і 150 тысяч на добраўпарадкаванне горада і падатак за аўтатранспарт у памеры 300 тысяч рублёў. Ці карыстаюся я якімі-небудзь ільготамі і калі так, дык якія патрэбны паперы?

П. ДАКУЧЫЦ, г. Баранавічы.

Ва ўпраўленні дарожных фондаў, фінансаў і рэвізійнай работы Камітэта па аўтамабільных дарогах на запыт рэдакцыі паведамілі, што, згодна з Пастановай Савета Міністраў № 549 ад 22.05.97 «Аб зборы з уладальнікаў аўтатранспартных сродкаў», інваліды ўсіх катэгорый вызвалены ад уплаты падатку за аўтатранспарт. Калі ж чытач ужо заплаціў гэтыя грошы, то ён можа патрабаваць іх вяртання. Для гэтага трэба даслаць на адрас Камітэта на аўтамабільных дарогах (220079, г. Мінск, вул. Кальварыйская, 37) наступныя дакументы: заяву, даведку, якая пацвярджае льготы, квітанцыю аб уплачаных грашах. Акрамя таго, трэба ўказаць нумар ашчаднай касы і асабісты разліковы рахунак, куды, у выпадку прызнання неправамернасці выплачанага чытачом падатку, будуць пералічаны-вернуты грошы.

Без ботаў вяскоўцу не абысціся

Я жыву ў сельскай мясцовасці і ў мяне апошнім часам узнікла праблема: скончыліся старыя «запасы» рабочых ботаў, а новыя набыць не магу. На рынку камерсанты прапануюць толькі модны абутак, а для вёскі патрэбен і рабочы. У магазінах гэтага тавару таксама няма. Хачу звязацца з Гомельскай абутковай фабрыкай, магчыма, у іх ёсць фірменны магазін, дзе можна набыць боты вялікага памеру...

Іван ПРЫХОДЗЬКА, в. Будкі Нараўлянскага раёна.

— У тым, што ў продажы няма рабочых ботаў, вінаваты найперш дзяржгандаль, — паведаміла на наш запыт начальнік аддзела збыту Гомельскага вытворчага абутковага аб'яднання «Праца» Наталля Баброўнік. — Сёлета Міністэрству гандлю на гэты від тавараў выдзелены квоты, у прыватнасці, па Гомельскай вобласці яны складаюць 14 тысяч пар абутку. Потым гэтая колькасць разбіраецца аблспажыўсаюзам і дзяржгандлем. Дык вось апошні выдзяленыя квоты не выбірае.

На жаль, чытач не паведаміў дакладны памер свайго абутку. На патоку ў абутковым аб'яднанні ёсць боты ўключна па 46 памер. Аднак, як паведаміла Наталля Баброўнік, можна звярнуцца ў фірменны магазін (тэл. у Гомелі 55-41-27), дзе могуць падабраць боты, напрыклад, 50-га ці 52-га памеру. Можна таксама звярнуцца ў атэлье (тэл. 55-30-69), дзе знімуць мерку і даволі хутка пашыюць абутак у індывідуальным парадку. Само ж аб'яднанне «Праца» знаходзіцца ў горадзе па адрасу: вуліца Савецкая, 39, тэлефон аддзела збыту 55-12-88.

Ці можна пагасціць у цёткі ў Літве?

Адкажыце, калі ласка, якія дакументы трэба мець, каб наведаць Літву. Колькі каштуе віза — аднаразовая і шматразовая? Як і хто можа зрабіць запрашэнне? У майго мужа родная сястра жыве ў Літве. Ці маю я права пакінуць там пагасціць у цёткі сына і якія на яго патрэбны дакументы?

Наталля ЖУК,
в. Станіслававa Шаркаўшчынскага раёна

— Аформіць візу можна толькі ў нас, — паведамілі рэдакцыі ў пасольстве Літоўскай Рэспублікі ў Мінску. — Аднаразовая віза, якая робіцца ў звычайным парадку — праз тыдзень — каштуе 20 долараў ЗША. За тую ж візу, але аформленую тэрмінова — на працягу сутак, давядзецца заплаціць ужо 40 долараў. Тое ж датычыцца і шматразовай візы: за аформленую ў звычайным парадку вы аддасце 40 долараў, за тэрміновую — ужо 60 долараў.

Як патлумачылі ў пасольстве, шматразовае запрашэнне могуць выслаць блізкія сваякі — брат, сястра, бацькі або дзеці.

Калі вы хочаце пакінуць пагасціць свайго сына ў Літве, у вас не ўзнікне ніякіх праблем, акрамя, хіба, усё той жа візы і замежнага пашпарта, якія трэба афармляць на хлопчыка. Калі яму яшчэ не споўнілася 16 гадоў, візу выдадуць бясплатна, аднак замежны пашпарт, як падкрэслілі ў пасольстве, яму ўсё роўна патрэбны.

БЕЛАРУСКІ КУЛЬТУРНА-АСВЕТНІЦКІ КАЛЯНДАР

20 ЛЮТАГА

95 гадоў з дня нараджэння (1903-1941) Л. М. Даватара, генерал-маёра, Героя Савецкага Саюза.

80 гадоў з дня нараджэння (1918-1978) В. І. Ждана, графіка.

60 гадоў з дня нараджэння (1938) Л. Н. Ціханава, доктара гістарычных навук, прафесара, акадэміка Міжнароднай акадэміі навук вышэйшай школы, вучонага ў галіне педагогікі, рэктара дзяржаўнага педагагічнага ўніверсітэта імя Максіма Танка.

* * *

На панскі розум ёсць мужыцкая хітрасць.

Народная прымаўка.

Гэты дзень патрабуе іншага ладу жыцця, іншых звычаяў.

Лацінская мудраслоўе.

БЕЛАРУСЬ — ПОЛЬШЧА

СІТУАЦЫЯ ЗАСТАЕЦЦА НЯПЭЎНАЙ

Паводле слоў намесніка міністра Ніны Мазай вядуцца напружаныя кантакты паміж дзвюма дыпламатычнымі ведамствамі.

Ці дадуць яны нейкі плён, мы, хутчэй за ўсё, даведаемся 27 лютага г.г., калі ў нашу сталіцу прыедзе міністр замежных спраў Польшчы, дзеючы старшыня АБСЕ Бранілаў Герэмек.

Магчыма, поспеху будзе садзейнічаць вяртанне ў Варшаву беларускага пасла Віктара Бурскага, які ў пачатку гэтага тыдня вярнуўся ў польскую сталіцу пасля працяглых кансультацый на радзіме. Але з іншага боку моцна замінае справе ад'езд з Мінска польскага пасла Эвы Спыхальскай. Хто і як хутка будзе прызначаны на яе месца, у МЗС Беларусі інфармацыі няма.

Па звестках з Польшчы, пан Герэмек па-ранейшаму бачыць свой візіт у нашу краіну ў першую чаргу як старшыні АБСЕ. У прыватнасці, мяркуецца яго ўдзел ва ўрачыстасцях з нагоды адкрыцця ў Мінску 27 лютага прадстаўніцтва групы АБСЕ на Беларусі.

Аднак яму наўрад ці ўдасца пазбегнуць абмеркавання складаных праблем двухбаковых адносінаў. Бо, як заўважыла Н. Мазай, у Мінску яго разглядаюць і як міністра замежных спраў, і як старшыню АБСЕ адначасова.

Леанід ЛАХМАНЕНКА.

АБ ПАМЕРЫ ЎТРЫМАННЯ З НАЙМАЛЬНІКАЎ СРОДКАЎ ДЛЯ ЗАБЕСПЯЧЭННЯ СВОЕЧАСОВАЙ ВЫПЛАТЫ ЗАРАБОТНАЙ ПЛАТЫ

У сувязі з апублікаваннем за студзень 1998 г. індэкса спажывецкіх цэн Міністэрства працы і Міністэрства статыстыкі і аналізу Рэспублікі Беларусь паведамляюць.

У студзені мінімальны спажывецкі бюджэт (МСБ) на аднаго члена сям'і з чатырох чалавек склаў 2.375.880 (2.286.699 x 1,039) рублёў у месяц.

Згодна з пастановай Мінпрацы і Мінстата ад 22.02.1996 г. № 13/4 для забеспячэння своечасовай выплаты заработнай платы неабходна ўтрымліваць з наймальнікаў суму ў памеры 60 працэнтаў МСБ, гэта значыць 1.425.530 рублёў на кожнага работніка (2.375.880 x 60 : 100).

Названы нарматыў прымяняецца з дня апублікавання ў друку пры падачы заяўкі для атрымання сродкаў на заработную плату і пагашэння яе запазычанасці незалежна ад тэрмінаў утварэння.

КАНФЕРЭНЦ-ЗАЛА

БЕЛАРУСКІ НАРОД МОЖА СПАЦЬ СПАКОЙНА

Штодзень на баявыя дзяжурствы заступаюць больш за 10 тысяч ваеннаслужачых Узброеных Сіл Рэспублікі Беларусь

Набліжаецца 23 лютага. Яшчэ з савецкіх часоў па традыцыі гэты дзень у нас прынята лічыць святам усіх мужчын. Але найперш, як вядома, гэта свята вайскоўцаў, бо менавіта яны — прафесійныя абаронцы Айчыны, ад іх залежыць наш мір і спакой.

Сёлета ў гэты дзень, 23 лютага, беларуская армія адзначыць свой 80-гадовы юбілей. Праўда, гэтая дата не бясспрэчная, паколькі гісторыя нашай дзяржавы, нашага народа, а значыць і яго войска, вядома ж, рэальна пачалася не ў 1918 годзе, а значна раней. Тым не менш, гэта зусім не прыніжае значнасць падзеі. У беларускай арміі свята. З гэтай нагоды ў Нацыянальным прэс-цэнтры адбылася сустрэча журналістаў з першым намеснікам міністра абароны краіны, начальнікам Галоўнага штаба Міхаілам КАЗЛОВЫМ.

Генерал-лейтэнант Казлоў адзначыў, што ў цэлым завершаны этап стварэння беларускага войска на базе колішняй Чырванасцяжнай Беларускай ваеннай акругі, якая, дарэчы, была адной з самых магутных у Савецкай Арміі.

Зрэшты, і беларускае войска на сённяшні дзень адно самых баяздольных і моцных у СНД. Хоць колькасна беларуская армія зменшылася ў параўнанні з былой ваеннай акругай больш чым у два разы. Зараз у нашай арміі налічваецца 83 тысячы ваеннаслужачых і 15 тысяч служачых. Але ж затое беларускае войска цяпер на 60 працэнтаў складаецца з прафесіяналаў. У прыватнасці, у нашай арміі служаць каля 11 тысяч кантрактнікаў. Як адзначыў Міхаіл Казлоў, нягледзячы на шэраг істотных, у тым ліку і сацыяльна-бытавых, праблем (напрыклад, больш за 7 тысяч ваеннаслужачых не маюць свайго жылля), зноў расце прэстыж вайсковай службы. Па словах генерал-лейтэнанта Казлова, апошнім часам служыць у арміі прыйшло каля 660 афіцэраў запасу. Наогул, сёння ў беларускім войску служаць 32 генералы (усіх генеральскіх пасад у нашай арміі — 43), а таксама больш за 18 тысяч афіцэраў і 8 тысяч прапаршчыкаў. Сярэдні ўзрост афіцэрскіх кадраў нашай арміі складае 32 гады. Упершыню за апошнія гады беларускае войска зараз удалося на 100 працэнтаў укамплектаваць салдатамі і сяржантамі тэрміновай службы.

Мікола ДЗЯБЁЛА.

МАРКА СТАНОВІЦЦА БОЛЬШ НЕПРЫСТУПНАЙ

Мадыфікаваную банкноту вартасцю 50 марак новай серыі 1996 года выпуску ўвёў у абарачэнне з 2 лютага Нямецкі федэральны банк. Знешне яна падобная на ранейшую, аднак больш непрыступная для фальшывамачыкаў. Паводле звестак, што паступілі ў БЕЛТА з упраўлення інфармацыі Нацыянальнага банка Беларусі, сродкі аховы новай нямецкай банкноты значна лепшыя.

БЕЛТА.

ТЭЛЕТЫДЗЕНЬ

Панядзелак, 23 лютага

Беларускае тэлебачанне

7.00 Добрай раніцы, Беларусь!
8.00 Рэзананс.
8.50 Тэлебарометр.
9.05 «Сёння з вамі...»
9.45 «Абаронцы Айчыны». Дак. фільм.
10.00 «Глушэц». Тэлесерыял.
10.55 Дзённік XVIII зімовых Алімпійскіх гульняў.
11.10 Абібок.
11.40 Тэленавігатар.
12.00 Да Дня абаронцаў Айчыны. Канцэрт салдацкай песні.
13.00, 15.00, 18.00, 0.15 Навіны.
13.10 «Дзяўчынка шукае бацьку». Маст. фільм.
14.40 Параграф. Перадача для беспрацоўных.
15.10 ТБ — школе. Музыка. 6-ы клас.
15.40 Мультфільм.
15.50 «Востраў». Праграма, прысвечаная воінам-інтэрнацыяналістам.
16.30 Рэгіён.
17.00 «Кола часу».
17.25 «Радавод». Масленіца ў вёсцы Маскаляняты Віцебскай вобласці.
17.55 «Не тужыць — Радзіме служыць». Гумарыстычнае віншаванне.
18.20 «Глушэц». Тэлесерыял. (Расія).
19.15 «Не тужыць — Радзіме служыць». Гумарыстычнае віншаванне.
19.20 Беларускі хіт-парад.
19.25 «Сёння з вамі...» Міністр абароны Рэспублікі Беларусь Аляксандр Чумакоў.
20.00 Трэці тайм.
20.30 «Не тужыць — Радзіме служыць». Гумарыстычнае віншаванне.
20.40 Калыханка.
21.00 Панарама.
21.55 «Смяяцца — не грэх». Забаўляльная праграма «Панядзелак з «Хрыстафорам».
22.15 «У бой ідуць адны «старыя». Маст. фільм.
23.45 Беларускі дом. «Спадчына».
0.30 Крымінальная хроніка.

ГРТ

17.00, 0.55 Навіны.
17.20 «Ракавая спадчына». Серыял.
18.00 Надвор'е.
18.05 Гадзіна пік.
18.30 Адгадай мелодыю.
19.00 Панядзелак з Познерам. Праграма «Мы».
19.45 Добрай ночы, малышы!
20.00 Час.
20.40 Маст. фільм «Афіцэры».
22.40 Леанід Уцёсаў, Сафія Ратару, Марк Бернес, групы «Любэ» і «Машына часу» ў музычнай праграме да Дня абаронцаў Айчыны.
23.25 Прыгодніцкі фільм «Чаканне палкоўніка Шалыгіна».
1.05 Праграма перадач.

Расія

16.00, 19.00, 22.30 Весткі.
16.35 Красворд.
17.05 Надвор'е.
17.15 «Вікторыя». Фестываль салдацкай песні.
19.30 Падрабязнасці.
19.45 «Санта-Барбара».
20.45 Алег Газманаў у праграме «Спадары-афіцэры-98».
22.55 Дзяжурная часць.
23.10 Мой Пушкін.
23.15 Аўта-шоу.
23.40 Прагноз надвор'я.
23.45 Тавары — поштай.

Культура

7.00 Музычны экспромт.
7.15, 13.00, 19.30, 23.00 Навіны культуры.
7.30 Праграма перадач.
7.35 Спектакль «З запісак Лапаціна». Частка 1-я.
9.00, 11.00, 15.00, 17.00 Навіны.
9.05 Спектакль «З запісак Лапаціна». Частка 2-я.
10.00 «Музыка з Пецярбурга».
10.40 Кніжны кладзезь.
11.05 «Пецярбургскія партрэты».
11.30 Праграма перадач.
11.35 Фестываль тэатральных спектакляў да юбілею А. М. Астроўскага.
12.50 Музычны экспромт.
13.20 «Культура гарадоў свету».
13.30 Тэлесуфлёр.
13.45 З любоўю да музыкі.
14.15 Свет авіяцыі.
14.45 Час кніг.
15.05 Серыял «Чэленджэрс».
15.30 «Падарожжа ў часе».
16.05 «Тэатр аднаго мастака». Обры Бердслей.
16.25 «Лукамор'е».
16.45 Камп'ютэр.
17.05 «2003».
17.15 Міжнародны агляд.
17.45 «Скарбы Пецярбурга». Да 100-годдзя Рускага музея.
18.00 Дак. фільм «1100 начэй».
18.50 «Суд». З цыкла «Старыя гады».
18.55 «Чакай мяне». Вершы К. Сіманава чытае Людміла Гурчанка.
19.20 Цуд-казка.
19.50 Маст. фільм «Бацька салдата».
21.20 «Яшчэ адна старонка». Іграе квартэт імя П. Чайкоўскага.
21.40 «Парыжскі часопіс» з пісьменнікам Барысам Носікам.
22.10 «Казка казак». Мультфільм.
22.40 Начны госць.
22.55 Праграма перадач.
23.20 Музычны экспромт.

НТБ

5.00, 9.00 Сёння раніцай.
8.05 Серыял «Чужы народ».
9.10 Учора ў «Выніках».
10.10 «АиФ» прадстаўляе: «Крымінальная Расія. Сучасныя хронікі».
10.40 «Усяго» з Віктарам Шандаровічам.
11.00, 13.00, 15.00 Сёння ўдзень.
11.20 «Стары тэлевізар» успамінае: «ТАСС упаўнаважаны заявіць». Частка 1-я.
13.20 Маст. фільм «Чакай мяне».
15.20 «Вуліца Сезам».
15.50 Дак. серыял «Шпіёны». Фільм 10-ы. «Рудольф Абель — ас шпіянажу» (ЗША).
16.15 Маст. фільм «Два байцы».
17.35 Футбольны клуб.
18.00, 21.00 Сёння ўвечары.
18.40 Герой дня.
19.00 Маст. фільм «Жэня, Жэнечка і «кацюша».
21.50 Серыял «Чужы народ».
22.40 Сённячка.
23.15 Сёння апоўначы.
23.40 Сінеманія: усё пра кіно.

8-ы канал

18.00 Праграма Кенета Копланда.
18.30 Серыял «Семнаццаць імгненняў вясны». 8-я серыя.
19.45 Аэробіка «Новы Эдэм».
20.15 Мультсерыял «Ваўчаня».
20.40 Аўтамабілі і запчасткі.
20.45 Маст. фільм «Карункі». 1-я частка.
21.45 Праграма Алена Жобера «Палітры».
22.15 Крымінальная драма «Яна такая цудоўная».

Аўторак, 24 лютага

Беларускае тэлебачанне

7.00 Добрай раніцы, Беларусь!
8.00, 13.00, 15.00, 18.00, 0.25 Навіны.
8.15 «Сёння з вамі...»
8.50 Музычны антракт.
9.05 ТБ — школе. Музыка.
9.35 «Вас выклікае Спартландыя».
10.20 «Я малюю».
10.35 «Глушэц». Тэлесерыял.
11.00 Дак. фільм «Эстафета».
11.25 Вока. Аб рэкламе і не толькі...
11.45 Камп'ютэрны палігон.
12.05 Чацвёртае вымярэнне.
12.30 Акалада.
13.15 Спектакль «Трохграшовая опера».
14.20 «Увасабленне». Тэленарыс.
14.35 «Макаёнка, 9».
15.10 Відэакурс французскай мовы.
15.50 ТБ — школе. Гісторыя Беларусі. 8-ы клас.
16.20 Мультфільм.
16.30 Урокі Н. Наважылавай.
17.00 Госці ў дом.
17.25 Шматслоўе.
18.20 «Глушэц». Тэлесерыял.
18.50 Самба.
19.20 Беларускі хіт-парад.
19.25 «Сёння з вамі...»
20.05 Музыка без межаў.
20.40 Калыханка.
21.00 Панарама.
21.55 «Смяяцца — не грэх». Забаўляльная праграма «Спікер-хата».
22.15 «Гадзіннік спыніўся апоўначы». Маст. фільм.
0.05 Міжнародныя спартыўныя навіны.

ГРТ

8.00, 11.00, 14.00, 17.00, 23.00 Навіны.
8.15 «Ракавая спадчына».
9.00 Праграма У. Познера «Мы».
9.45 Смехапанарама. Вядучы — Я. Петрасян.
10.20 Хатняя бібліятэка.
10.30 Адгадай мелодыю.
11.15 Праграма «Разам».
14.20 Мультсерыял «Ружовая пантэра».
14.55 Шчаслівы выпадак.
15.40 Серыял «Новыя прыгоды Робін Гуда».
16.10 ...Да шаснаццаці і старэй.
16.30 Вакол свету.
17.20 «Ракавая спадчына». Серыял.
18.00 Надвор'е.
18.05 Гадзіна пік.
18.30 Адгадай мелодыю.
19.00 Тэма.
19.45 Добрай ночы, малышы!
20.00 Час.
20.40 Камедыя «За двума зайцамі».
22.15 Песня-98.

Расія

13.00, 16.00, 19.00, 22.30 Весткі.
13.30 Дэтэктыў «Ілюзія смерці» (ЗША).
15.00 Пошта РТР.
15.10 Гандлёвы дом «Ле Монці».
15.20 Мой Пушкін.
15.30 «Маленькі бадзяга». Дзіцячы тэлесерыял (Канада).
16.30 Каханне з першага погляду.
17.05 Баль Вячаслава Ціханава.
19.30 Падрабязнасці.
19.45 Серыял «Санта-Барбара».
20.50 «Сабачы свет». Камедыйны тэлесерыял (Канада).
21.20 «Пецярбургскія тайны». Тэлесерыял.
22.55 Дзяжурная часць.
23.10 Мой Пушкін.
23.15 Гукавая дарожка.
1.10 Прагноз надвор'я.
0.15 Тавары — поштай.

Культура

7.00 Музычны экспромт.
7.15, 13.00, 19.30, 23.00, 23.10 Навіны культуры.
7.30 Праграма перадач.
7.35 Дак. фільм «1100 начэй».
8.25 «Жаночая Опціна».
9.00, 11.00, 15.00, 17.00 Навіны.
9.05 Маст. фільм «Бацька салдата».
10.35 «Скарбы Пецярбурга». Да 100-годдзя Рускага музея.
10.50 Музычны экспромт.
11.05 «Літаратура. Паэзія».
11.30 Фестываль тэатральных спектакляў да юбілею А. М. Астроўскага.
13.20 «Культура гарадоў свету».
13.30 Трохвугольная сфера Аляксандра Рукавішнікава.
14.00 Ноу хау.
14.15 «Погляд з аркестра». П. Коган.
15.05 Серыял «Чэленджэрс».
15.30 «Падарожжа ў часе».
16.05 Харэограф Таццяна Баганава.
16.25 «Лукамор'е».
16.45 Камп'ютэр.
17.05 «2003». Да 300-годдзя Санкт-Пецярбурга.
17.10 «Руская сядзіба».
17.35 Нязгасныя зоркі.
18.00 Дак. фільмы. «Авіямарш», «Калі пачынаецца вечар».
18.50 «Пецярбургскія сюжэты». «Гогаль і Булгарын».
19.15 «Новыя рускія». З цыкла «Старыя гады».
19.20 Цуд-казка.
19.50 Маст. фільм «Уваскрашэнне». 1-я серыя.
21.25 «Апокрыф». Перадача 1-я. Аўтар і вядучы В. Ерафееў.
22.40 Начны госць.
22.55 Праграма перадач.
23.20 Музычны экспромт.

НТБ

5.00, 9.00 Сёння раніцай.
8.05 Серыял «Чужы народ...»
9.15 Крымінал. «Чыстасардэчнае прызнанне».
9.35 «Рускі век».
10.00 Зразумей мяне.
10.30 Дог-шоу. «Я і мой сабака».
11.00, 13.00, 15.00 Сёння ўдзень.
11.20 «Стары тэлевізар» успамінае: «ТАСС упаўнаважаны заявіць». Частка 2-я.
13.20 Маст. фільм «Самсон цудоўны» (Францыя — Германія).
14.40 Алё, Фіма!
15.20 «Вуліца Сезам».
15.50 Серыял «Каханне і тайны Сансет Біч».
16.40 Дак. серыял «Шпіёны». Фільм 11-ы. «Ракеты Гітлера» (ЗША).
17.10 У запас.
17.20 Крымінал.
17.35 Футбольны клуб.
18.00, 21.00 Сёння ўвечары.
18.40 Герой дня.
19.00 Фантастычны баявік «Каманда з прыгарада» (ЗША).
21.50 Серыял «Чужы народ».
22.40 Сённячка.
23.15 Сёння апоўначы.
23.40 «Залаты грамафон». Музычная праграма НТБ і «Рускага радыё».
23.50 Ток-шоу «Змрок».

8-ы канал

18.00 Праграма Кенета Копланда.
18.30 Серыял «Семнаццаць імгненняў вясны». 9-я серыя.
19.45 Урокі французскай.
20.15 Мультсерыял «Ваўчаня».
20.40 Навіны адпачынку і турызму.
20.45 Маст. фільм «Карункі». 2-я частка.
21.45 Муз-антракт.
22.00 Вестэрн «Добры дзень для смерці».

ПОГЛЯД

РАЗВІТАННЕ З КАЛГАСНАЙ ВЁСКАЙ

У мінулую сераду верхняя палата расійскага парламента — Савет Федэрацыі — не здолела пераадолець прэзідэнцкае вета на Закон аб зямлі, у адпаведнасці з якім забараняліся б свабодная купля і продаж сельскагаспадарчых угоддзяў. Такім чынам, зямельнае пытанне ў Расіі застаецца нявырашаным. Хоць Барыс Ельцын заявіў пра свой цвёрды намер да канца прэзідэнцкага тэрміну вярнуць зямлю сялянам у іх непадзельную ўласнасць.

У Беларусі зямельная праблема быццам бы вырашана: паўтара года таму, у лістападзе 1996 г., большасць насельніцтва на рэферэндуме дружна выказалася супраць «свабоднай, без абмежаванняў» куплі і продажу зямлі. Аднак гэта толькі знешняе ўяўленне, у многім падманлівае.

Той, хто ўважліва сочыць за выступленнямі лідэраў, не мог не адзначыць на пераломе 1997—1998 гадоў вельмі паказальную змену, якая намецілася ў аграрнай палітыцы. Прэзідэнт Лукашэнка, а ўслед за ім і кіраўнік урада сталі заклікаць да падтрымкі фермерства. У Савеце Міністраў рыхтуюць спецыяльную пастанову па гэтай праблеме, у адпаведнасці з якой першым узорным фермерскім гаспадаркам плануецца выдаткаваць больш як 33 мільярды рублёў. Кіраўніцтва сельскагаспадарчай галіны (да яўнага незадавальнення аграрнага лобі ў парламенце) усё часцей падвяргаецца рэзкай крытыцы з самага верху.

Вельмі падобна на тое, што ў аграрнай палітыцы наспяваюць кардынальныя змены. Магчыма, пра іх будзе аб'яўлена падчас запланаванай на пачатак сакавіка пашыранай перадпасяўной нарады з удзелам прэзідэнта.

Сутнасць праблемы — навідавоку. Калгасная сістэма з кожным годам патрабуе ўсё большай фінансавай падтрымкі з боку дзяржавы. Шматмільярдныя льготныя крэдыты цяжкім грузам кладуцца на бюджэт. Гэта з-за іх інфляцыя штомесяц напалову перавышае вызначаную для яе норму ў 2 працэнты, з-за іх наша рэальная зарплата, насуперак сцвярджэнням афіцыйнай статыстыкі, не толькі не расце, а, наадварот — зніжаецца.

Прычым гэтыя крэдыты як правіла не вяртаюцца: перад кожнай новай сяўбой ці жнівом калгасныя «генералы» зноў патрабуюць спісаць ранейшыя даўгі і просяць ад бюджэту новых шматмільярдных субсідый. (На пачатку 1998 года размова ідзе больш як пра 2 трыльёны рублёў.)

Што ж, усе мы ў даўгу перад вёскай. І калі б гэтыя трыльёны ўкладваліся ў эфектыўную вытворчасць, калі б яны станавіліся штуршком для руплівых гаспадароў, калі б ад іх да лепшага змянялася аблічча нашых занядбаных вёсак — магчыма, грамадству і варта было б пайсці на ахвяры і тужэй зацягнуць паясы. Але ж гэтага не адбываецца. Паспрабуйце знайсці сляды тых трыльёнаў у тыповым беларускім калгасе. Перад вамі не дасягненнямі будуць хваліцца — пачнуць са скаргаў на жыццё: апошні трактар купілі 10 гадоў таму; камбайнаў, здольных выйсці ў поле, засталося 2 ці 3; зарплата жабрацкая; запчастак на сяўбу няма; ці будзе паліва — невядома...

Дазвольце, спытаеце вы, а дзе ж грошы, выручаныя за продаж мінулагодняга (вельмі нават някепскага) ўраджаю; дзе тыя льготныя крэдыты, якія вы так і не вярнулі дзяржаве?

У адказ пачуеце стары аргумент: маўляў, дыспарытэт цэн: горад сваю прадукцыю прадае вёсцы дорага, а за малако ды мяса недаплачвае. Але гэта старая песня была актуальная хіба што гадоў сем ці восем таму. Цэны на айчыннае харчаванне даўно дасягнулі сусветнага ўзроўню (а ў шэрагу выпадкаў і пераўзышлі яго). У суседніх з намі Польшчы і Літве большасць мясных і малочных прадуктаў таннейшыя, чым у нас (пры значна больш высокай якасці). Што да айчыннай сельскагаспадарчай тэхнікі, то яна хоць па-ранейшаму і не вызначаецца якасцю — па цане ў 2-3 разы таннейшая за заходнія аналагі.

Дзе ж тая бяздонная яма, у якой знікаюць нашы агульныя грошы? Адказ банальны, хоць змірыцца з яго суровай справядлівасцю многія не гатовы. Падтрымка ідзе на карысць там, дзе ёсць гаспадар, уласнік, дзе рухавіком з'яўляецца відавочны матэрыяльны стымул. Дзе гэтага няма — калгасы паміраюць натуральнай смерцю: часткова раскрадзеныя шматлікімі начальнікамі, часткова — занядбаныя з-за бязлюддзя, безгаспадарчасці, а то і беспрабуднага, жахлівага п'янства тых нямногіх, хто ў гэтых калгасах яшчэ застаецца.

Яшчэ зусім нядаўна сярод беларускіх чыноўнікаў было папулярным выслоўе: «Фермеры краіну не пракормяць». Зразумела, не пракормяць, калі замест падтрымкі душыць іх падаткамі, а ў якасці зямельных надзелаў адводзіць няўдобіцы за дзесяткі кіламетраў ад вёскі. А калі паставіць іх у роўныя ўмовы з калгасамі, дапамагчы з тэхнікай і ўгнаеннямі? Толькі такое саперніцтва ў канчатковым выніку і здольна вырашыць, якая форма гаспадарання ідзе ад жыцця, ад чалавечай прыроды, а якая з'яўляецца штучным вынаходствам кабінетных палітыкаў.

Пры гэтым ні пра які фарсіраваны прымусовы разгон калгасаў гаворкі ісці не павінна. Няхай жывуць, калі здольныя гаспадарыць эфектыўна, з прыбыткам. Вось толькі вопыт апошніх сямі гадоў сведчыць пра іншае.

Грамадская свядомасць (асабліва ў вёсцы) кансерватыўная. Калгасніку з 40-гадовым стажам цяжка змірыцца з тым, што калгасная ферма, з якой ён гадамі насіў камбікорм для ўласнага парсючка, будзе належаць суседу, які гатоў са стрэльбай дняваць і начаваць на гэтай ферме.

Але нічога лепшага чалавецтва пакуль не выдумала. І наўрад ці нам суджана стаць першаадкрывальнікамі ў аграрнай сферы. У Беларусі і так зрабілі ўсё магчымае, каб калгаснік самастойна пераканаўся ў сапраўдных перспектывах калгаснага ладу.

Валянцін ЖДАНКО.

ЖАРТ ПРЫРОДЫ ЦІ ВЫНІК РАДЫЯЦЫІ?

Калгас «Парыжская Камуна» Касцюковіцкага раёна, які спецыялізуецца на малочнай жывёлагадоўлі, стаў месцам сенсацыі раённага маштабу. Тут нарадзілася цяля з пяццю капыткамі. Дадатковы капыток у мутанта быў размешчаны на спіне, прыкладна на дзве трэці ад галавы.

Як паведаміў карэспандэнту «Звязды» старшыня калгаса Віталь Грышанаў, па распараджэнню спецыялістаў з ветэрынарнай станцыі анамальнае цяля было забіта, а навукоўцы гэтым феноменам так і не зацікавіліся. Сам Віталь Грышанаў лічыць, што гэта хутчэй за ўсё «жарт прыроды» і не схіляецца да таго, каб тлумачыць гэтую з'яву радыяцыяй, бо «Парыжская Камуна» знаходзіцца ў мяжы горада Касцюковічы на тэрыторыі, радыяцыйна не забруджанай.

Праўда, многія жыхары Касцюкоўшчыны маюць на гэты конт іншае меркаванне: як пагаршэнне ўласнага стану здароўя, так і магчымыя мутацыі жывёлы яны тлумачаць шкодным уздзеяннем радыенуклідаў, бо ўвесь раён так ці інакш пацярпеў ад аварыі на Чарнобыльскай АЭС. Урач ветэрынарнай службы раёна выказала сваё меркаванне: мутацыя, верагодна, магла ўзнікнуць у выніку спажывання жывёлай кармоў, якія завозяць з зоны, калі сваіх не хапае.

Наколькі гэта адпавядае рэчаіснасці — вырашаць спецыялістам.

Ілона ІВАНОВА.

Старонка Паўла Глобы

21 лютага, субота

РЭКАМЕНДАЦЫІ. Спрыяльны час для пачатку вялікіх і важных спраў. Але проціпаказана планаванне, таму што ўсе планы могуць рэалізавацца з дакладнасцю да наадварот. Нельга сёння пачынаць судовыя працэсы. Не рэкамендуецца праводзіць аперацыі з нерухомасцю. Адкладзіце далёкія паездкі і падарожжы на іншы час. Дзень, спрыяльны для сустрэч, гасціннасці і новых знаёмстваў. Карысныя ачышчальныя працэдуры і лазня. Не трэба галадаць; абмяжуйце спажыванне вадкасці. Дзень, добры для інтымных адносінаў і зачацця дзіцяці.

АДЗЕННЕ. Рэкамендуецца стракатае адзенне. Пазбягайце шэрых тонаў, а таксама чырвона-карычневага колеру.

ПРЫМЕТЫ. Убачыць зарніцы, падаючыя зоркі ці ўспышкі лямпачкі — да новых знаёмстваў ці спрыяльных нечаканасцяў. Калі вы спатыкнуліся і ўпалі — папярэджанне аб тым, што ў сваім жыцці вы можаце ўпусціць вельмі важны шанц.

СНЫ. Прарочыя. Добра, калі сон ярка запомніўся. Убачыць гром, маланку ці агонь — да поўнай перамены вашага жыцця. Бачыць неба, зоркі ці лятаць — знак апякунства, узвышэння і здзяйснення жаданняў.

МЕДЫЦЫНА. Спрыяльны дзень для лячэння і ўмацавання свайго здароўя. Добра гатаваць лекі. Праводзьце лячэнне лёгкіх, бронхаў і рук. Спрыяльныя дыхальныя практыкаванні. Нельга рабіць аперацыі на печані, жоўцевым пузыры і бёдрах. Проціпаказаныя донарскія працэдуры.

Падрыхтавана да друку спецыяльна для «Звязды» астралагічным цэнтрам «Арба.

ВІНШАВАННІ

Шчыра віншуюць з днём нараджэння і жадаюць моцнага здароўя, шчасця, радасці, маладосці, душэўнага спакою, вясёлага настрою:

Марыі Канстанцінаўне БЯКО з в. Зарэчча Нясвіжскага раёна — сям'я Касмовічаў; **Зінаідзе Мікалаеўне ШАРАВАР** з в. Кіевічы Капыльскага раёна — з любоўю муж; **Станіславу Пятровічу ТРАЙКОВУ** — сын, нявестка, унукі з г. Мінска; **Івану Сідаравічу ІЛЬЮШЧАНКУ** са Смяльянава — жонка, дзеці, унукі; **Браніславе Іосіфаўне БРАНАВІЦКАЙ** з в. Малінаўка Слуцкага раёна — дзеці і ўнукі; **Людміле Іванаўне СМАЛЯНІНАВАЙ** са Стоўбцаў — бацька, муж, дзеці; **Дзіму ШЧАСНАМУ** з Мінска — бабуля і дзядуля з в. Сівіца; **Ірыне Чаславаўне ШАБУНІ** з Дзяржынска — сям'я Лукашэвічаў з Налібок; **Наталлі Уладзіміраўне МШАР** з п. Бронная Гара Бярозаўскага раёна з нагоды паўналецця — бацькі, родныя; **Тэрэзе Францаўне ПЛЮЦІНСКАЙ** з Нясвіжа — муж, дзеці, унукі.

Віншуюць з 70-годдзем:

Надзею Канстанцінаўну КАЗЛОВУ з в. Раванічы Чэрвеньскага раёна — дзеці, унукі і праўнукі;

Алену Пятроўну ГРАБЯНЬКО — сын, нявестка, унукі з Нясвіжа.

Жадаюць юбілярам моцнага здароўя, радасці, спакою і дабрабыту.

СЁННЯ

СОНЦА

	Усход	Захад	Даўжыня дня
Мінск –	7.19	17.28	10.09
Віцебск –	7.12	17.15	10.03
Магілёў –	7.09	17.17	10.08
Гомель –	7.03	17.17	1014
Гродна –	7.34	17.44	10.10
Брэст –	7.31	17.47	10.16

МЕСЯЦ

Апошняя квадра 19 лютага
З 3.27 — 23-ія месяцавыя суткі.
Месяц — у сузор'і Стральца.

ІМЯНІНЫ

Пр. Парфенія, Лукі
К. Льва, Людаміра

НАДВОР'Е

Сёння ўдзень па рэспубліцы захаваецца воблачнае з праясненнямі надвор'е, па паўночнаму ўсходу невялікія ападкі. Тэмпература паветра ў Брэсце — каля 9, Гродне — 7—9, Мінску, Гомелі — 5—7, Магілёве, Віцебску — 4—6 градусаў цяпла.

У наступныя двое сутак воблачна з праясненнямі, пераважна без ападкаў. Тэмпература ўначы — 0—5, удзень — 8—13 градусаў цяпла.

Усё пра Беларусь вядома, калі «Звязда» ў вашым доме!

Паважаныя чытачы «Звязды», мы працягваем традыцыю. Па-першае, зноў аб'яўляем латарэю сярод падпісчыкаў нашай адзінай штодзённай беларускамоўнай газеты. Па-другое, мы пераканаты, што прадукцыя многіх беларускіх прамысловых прадпрыемстваў адпавядае самым высокім патрабаванням спажыўцоў, і не толькі айчынных, але і тых, якія карыстаюцца ёю ў краінах СНД, а таксама ў далёкім замежжы. Таму з задавальненнем паведамляем, што ў новым розыгрышы звяздоўскай латарэі будуць прадстаўлены тавары

ААТ «Мінскі прыборабудаўнічы завод»

Лідскага завода электравырабаў

Увага: латарэя «Звязды» і рэспубліканскага аб'яднання «Белпошта»!

Апошнім часам прадукцыя гэтых прадпрыемстваў разыходзіцца, як кажуць, прама з канвеера. Чаму, безумоўна, мы ўсе вельмі рады.

Выпісвайце «Звязду»! Выйгравайце высакаякасныя і надзейныя вырабы айчынных вытворцаў!

BELVAR
МИНСКИЙ ПРИБОРОСТРОИТЕЛЬНЫЙ ЗАВОД

Электрашынкоўка, электрамясарубка «Памочніца», электрадрыль «Майстар», электрапрасы, прыборы для завіўкі валасоў «Надзейка», глюкамеры.

Галоўны прыз — электрашафа-грыль «Свіслач»

ЛІДСКІ ЗАВОД ЭЛЕКТРАВЫРАБАЎ

Люстры «Газнічка», бра «Газнічка», люстры «Руно», «Верас», бра «Верас», а таксама настольныя лямпы.

Галоўны прыз — люстры «Марс»

② Картка ўдзельніка (падпісчыка «Звязды») розыгрышу латарэі

Прозвішча, імя, імя па бацьку ______________________

____

Падпіска аформлена і аплачана ў ______________________
(аддзяленне сувязі)
______________________ **на тры месяцы**

Хатні адрас і тэлефон ______________________

____

Ф.СП-1

Міністэрства сувязі і інфарматыкі Рэспублікі Беларусь

АБАНЕМЕНТ на газету **63850** (індэкс выдання)

ЗВЯЗДА Колькасць камплектаў

на 1998 год па месяцах

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12

Куды ______ (паштовы індэкс) ______ (адрас)

Каму ______ (прозвішча, ініцыялы)

ДАСТАВАЧНАЯ КАРТКА

ПВ | месца | літар

на газету **63850** (індэкс выдання)

ЗВЯЗДА

Кошт	падпіскі	______ руб.	Колькасць камплектаў	
	пераадрасоўкі	______ руб.		

на 1998 год па месяцах

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12

Куды ______ (паштовы індэкс) ______ (адрас)

Каму ______ (прозвішча, ініцыялы)

ЗВЯЗДА *Разыгрываюцца падпіскі на газету «Звязда» на II паўгоддзе 1998 года.*

ЗАСТАВАЙЦЕСЯ З НАМІ!

ТЭЛЕТЫДЗЕНЬ

(Заканчэнне. Пачатак на 3-й стар.)

Серада, 25 лютага

Беларускае тэлебачанне

7.00 Добрай раніцы, Беларусь!
8.00, 13.00, 15.00, 18.00, 24.00 Навіны.
8.15 «Сёння з вамі...»
8.55 Музычны антракт.
9.05 ТБ — школе. Гісторыя Беларусі. 8-ы клас.
9.35 «Мульцiклуб».
10.25 Тэлевізійны Дом кіно.
10.50 Паэтычныя навелы Валерыі Лявонцьевай.
11.00 Беларускі дом.
11.30 Відзьма-нявідзьма.
12.30 «А музыка гучыць...»
13.15 Маст. фільм «Любоўка».
14.30 Музычны салон Эльміры Язерскай.
15.10 Відэакурс французскай мовы.
15.40 «5 х 5».
16.10 Відэакурс нямецкай мовы. Віктарына.
16.30 Пагранічча.
17.00 «Жыве чалавек». Тэленарыс.
17.30 Лёс мой і надзея.
18.20 Дак. фільм «Гасцюхін».
18.55 Беларускі хіт-парад.
19.00 Баскетбол. Чэмпіянат Еўропы. Мужчыны. Беларусь — Англія.
19.35 Зроблена ў Беларусі.
20.40 Калыханка.
21.00 Панарама.
21.55 «Смяяцца — не грэх».
22.15 Маст. фільм «Д'ябальскае жыццё» (Францыя).
0.15 Каралеўскае паляванне.
0.55 Цёмны пакой. «Верагодна».

ГРТ

8.00, 11.00, 14.00, 17.00, 23.35 Навіны.
8.15 «Ракавая спадчына».
9.00 Тэма.
9.45 У свеце жывёл.
10.20 Хатняя бібліятэка.
10.25 Джэнтльмен-шоу.
11.15 Праграма «Разам».
11.45 Мультсерыял «Руховая пантэра».
14.45 Класная кампанія.
15.15 Пакліч джунглі.
15.40 Серыял «Новыя прыгоды Робін Гуда».
16.10 ...Да шаснаццаці і старэй.
16.30 Вакол свету.
17.20 «Ракавая спадчына».
18.00 Надвор'е.
18.05 Гадзіна пік.
18.30 «Залатая ліхаманка».
19.10 Чалавек і закон.
19.45 Добрай ночы, малышы!
20.00 Час.
20.35 Баявік «Час забіваць».
22.50 Дак. дэтэктыў «Брыльянты графіні Талстога. Французскі след. 1980 год».
23.45 Праграма перадач.

Расія

6.30, 10.00, 16.00, 19.00, 22.30 Весткі.
7.00 Дзяжурная часць.
7.15 Тавары — поштай.
7.20 Медыцынскі веснік.
7.25 На заметку.
7.30 Грошы.
7.45 Графаман.
7.55 Праваслаўны каляндар.
8.00 Маскі-шоу.
8.30 Пошта РТР.
9.05 Серыял «Санта-Барбара».
13.40 Фільм Ліў Ульман «Сафі» (Данія). 1-я серыя.
15.20 Мой Пушкін.
15.30 «Маленькі бадзяга».
16.35 Красворд.
16.40 Прагноз надвор'я.
17.15 Меладрама «Адна на мільён».
19.00 Падрабязнасці.
19.45 Серыял «Санта-Барбара».
20.45 Сам сабе рэжысёр.
21.20 «Пецярбургскія тайны».
22.55 Дзяжурная часць.
23.10 Мой Пушкін.
23.15 Жывая калекцыя.
0.05 Прагноз надвор'я.
1.10 Тавары — поштай.

Культура

7.00 Музычны экспромт.
7.15, 13.00, 19.30, 23.00 Навіны культуры.
7.30 Праграма перадач.
7.35 Дак. фільмы.
8.25 Незгасная зорка.
9.00, 11.00, 15.00, 17.00 Навіны.
9.05 Маст. фільм «Увасхрашэнне». 1-я серыя.
10.40 «Тэатр аднаго мастака».
11.05 «Музыка і балет».
11.30 Праграма перадач.
11.35 Спектакль «Унутраны вораг». Частка 1-я.
12.25 «Культура — гісторыя».
12.50 Музычны экспромт.
13.20 «Культура гарадоў свету». Архітэктура ў Брытаніі.
13.35 Лад жыцця.
14.00 Міф Д. Пакроўскага.
14.45 Час кніг.
15.05 Серыял «Чэленджэрс».
15.30 «Падарожжа ў часе».
16.05 Балетная музыка з оперы «Фауст».
16.25 «Лукамор'е».
16.45 Камп'ютэр.
17.05 «2003». Да 300-годдзя Санкт-Пецярбурга.
17.10 Акадэмія спорту.
17.30 «Рускі Эсхіл» Петэра Штайна». Перадача 1-я.
18.00 «Сны». З цыкла «Старыя гады».
18.05 Л. Бернстайн. «Факсіміле».
18.25 «Акадэмічная гадзіна».
19.20 Цуд-казка.
19.50 Маст. фільм «Увасхрашэнне». 2-я серыя.
21.35 Погляд з-за кулісаў. В. Васільеў рэпетыруе «Папялушку».
22.40 Начны госць.
22.55 Праграма перадач.
23.20 Музычны экспромт.

НТБ

5.00, 9.00 Сёння раніцай.
8.05 Серыял «Чужы народ».
9.15 Паліцэйскія будні.
9.30 Герой дня без гальштука.
10.30 Лялькі.
10.40 «Серада». Экалагічная праграма.
11.00, 13.00, 15.00 Сёння ўдзень.
11.20 «Стары тэлевізар».
13.20 Маст. фільм «Гісторыя Крысціны». 1-я серыя.
15.20 «Вуліца Сезам».
15.50 Серыял «Каханне і тайны Сансет Біч».
16.40 Дак. серыял «Шпіёны». Фільм 12-ы. «Ворагі ўнутры» (ЗША).
17.10 У запас.
17.20 Крымінал.
17.35 Футбольны клуб.
18.00, 21.00 Сёння ўвечары.
18.40 Герой дня.
19.00 Маст. фільм «Амазонкі на Месяцы» (ЗША).
21.50 Серыял «Чужы народ».
22.40 Сённячка.
23.15 Сёння апоўначы.
23.40 Маст. фільм «Забойства сястры Джордж» (ЗША).

8-ы канал

18.00 Праграма Кенета Копланда.
18.30 Серыял «Семнаццаць імгненняў вясны». 10-я серыя.
19.45 Аэробіка «Новы Эдэм».
20.15 Мультфільм «Вослік Кадышон».
20.25 Тэхніка ў быце. Відэатавары.
20.30 Маст. фільм «Карункі». 3-я частка.
22.00 Муз-антракт.
22.15 Баявік «Загадана знішчыць».

Чацвер, 26 лютага

Беларускае тэлебачанне

15.55 ТБ — школе. Музыка. 3 клас. «Развіццё музыкі».
16.15 Памяці П. М. Машэрава. «Прызнанне». Дак. фільм.
17.00 Педагагічны экран. «Куды пайсці вучыцца?» Мінскае вышэйшае палітграфічнае вучылішча.
17.25 Канцэртны сезон. Інструментальны ансамбль Белтэлерадыёкампаніі.
18.00, 24.00 Навіны.
18.20 «Позняя дацця». Маст. фільм.
19.30 Беларускі хіт-парад.
19.35 «Сёння з вамі...» Кіраўнік дэлегацыі Беларусі на XVIII зімніх Алімпійскіх Гульнях у Нагана віцэ-прэм'ер Уладзімір Замяталін.
20.40 Калыханка.
21.00 Панарама.
21.55 «Смяяцца — не грэх».
22.15 Маст. фільм «Толькі не пакідай...»
23.30 Крок.
0.15 Акалада.

ГРТ

14.00, 17.00, 22.50 Навіны.
14.20 Мультсерыял «Неверагодныя прыгоды Джоні Квеста».
14.45 Класная кампанія.
15.15 Лего-го!
15.40 «Новыя прыгоды Рабін Гуда».
16.10 ...Да шаснаццаці і старэй.
16.30 Вакол свету.
17.20 «Ракавая спадчына». Серыял.
18.00 Надвор'е.
18.05 Гадзіна пік.
18.30 «Гэтыя забаўныя жывёлы».
19.05 «У пошуках страчанага». Саламон Міхоэлс. Вядучы — Г. Скараходаў.
19.45 Добрай ночы, малышы!
20.00 Час.
20.40 Камедыя «Музыка для маладой жанчыны».
22.20 Серыял «Каскадзёры. Свет трукаў».

Расія

6.30, 10.00, 16.00, 19.00, 22.30 Весткі.
7.00 Дзяжурная часць.
7.15 Тавары — поштай.
7.20 «Стронг» прадстаўляе.
7.25 На заметку.
7.30 Грошы.
7.45 Графаман.
7.55 Праваслаўны каляндар.
8.00 Своечасова.
8.30 Сам сабе рэжысёр.
9.05 «Санта-Барбара».
13.35 Фільм Ліу Ульман «Сафі» (Данія). 2-я серыя.
15.00 Мой Пушкін.
15.10 Пошта РТР.
15.25 «Маленькі бадзяга».
17.00 Каханне з першага позірку.
17.30 Кінакамедыя «Мужчынскі зігзаг».
19.30 Падрабязнасці.
19.45 «Санта-Барбара».
20.50 Дэтэктыў-шоу. «Чароўны лабірынт».
21.20 «Пецярбургскія тайны».
22.55 Дзяжурная часць.
23.10 Мой Пушкін.
23.15 ...
23.40 Лепшыя гульні НБА.

Культура

7.00 Музычны экспромт.
7.15, 13.00, 19.30, 23.00 Навіны культуры.
7.30 Праграма перадач.
7.35 Спектакль «Трунар». «Аповесці Белкіна».
8.25 «Старое танга». «Апера — 150».
9.00, 11.00, 15.00, 17.00 Навіны.
9.05 Маст. фільм «Увасхрашэнне». 2-я серыя.
10.50 Музычны экспромт.
11.05 «Дварцовая плошча». Перадача 2-я.
11.35 Спектакль «Унутраны вораг». Частка 2-я.
12.30 Парадоксы гісторыі. «Захавальнік мінулага».
13.20 «Культура гарадоў свету». Насау (Германія).
13.35 «Усе сімфоніі Бетховена». Сімфонія № 8.
14.05 Дак. фільм «У час навальніцы».
15.05 Серыял «Чэленджэрс».
15.30 «Падарожжа ў часе».
16.05 «І белыя калоны, і франтон з гербам».
16.25 «Лукамор'е».
16.45 Камп'ютэр.
17.05 «2003».
17.30 З жыцця тэатральнага Пецярбурга.
18.25 «Пісьмы». З цыкла «Старыя гады».
19.10 Музычны экспромт.
19.20 Цуд-казка.
19.50 Маст. фільм «Ідыёт». 1-я серыя.
21.00 «К. Малевіч. Пераўтварэнне». Да 100-годдзя Рускага музея.
21.50 «Чужое жыццё іграю, як сваё...» В. Гафт.
22.40 Начны госць.
22.55 Праграма перадач.
23.20 Музычны экспромт.

НТБ

5.00, 9.00 Сёння раніцай.
8.05 Серыял «Чужы народ».
9.15 Свая гульня.
9.45 Век футбола.
10.15 Перахоп.
11.00, 13.00, 15.00 Сёння ўдзень.
11.20 «ТАСС упаўнаважаны заявіць». Частка 4-я.
13.20 Маст. фільм «Гісторыя Крысціны». 2-я серыя.
15.20 «Вуліца Сезам».
15.50 Серыял «Каханне і тайны Сансет Біч».
16.40 Дак. серыял «Шпіёны». Фільм 13-ы. «Выкрадальнікі атамнай бомбы» (ЗША).
17.10 У запас.
17.20 Крымінал.
17.35 Хакейны клуб.
18.00, 21.00 Сёння ўвечары.
18.40 Герой дня.
19.00 Містычны трылер (ЗША).
21.50 Серыял «Чужы народ».
22.40 Сённячка.
23.15 Сёння апоўначы.
23.45 Баскетбол. Агляд матчаў НБА.
23.55 «Байкі са склепа». 20-я серыя. «Шахта прывідаў» (ЗША).

8-ы канал

18.00 Праграма Кенета Копланда.
18.30 Серыял «Семнаццаць імгненняў вясны». 11-я серыя.
19.45 Навіны «К-відэа».
20.15 Мультфільм «Вослік Кадышон».
20.25 Здароўе і медыцына.
20.30 Маст. фільм «Карункі», 4-я частка.
22.00 Муз-антракт.
22.15 Кінакамедыя «Тысяча і адна ноч».

Пятніца, 27 лютага

Беларускае тэлебачанне

7.00 Добрай раніцы, Беларусь!
8.00, 13.00, 15.00, 18.00, 0.05 Навіны.
8.15 «Сёння з вамі...» Кіраўнік дэлегацыі Беларусі на XVIII зімніх Алімпійскіх Гульнях у Нагана віцэ-прэм'ер Уладзімір Замяталін.
9.15 Прэм'ера песні.
9.30 Каралеўскае паляванне.
10.10 «Дачка махараджы». Тэлесерыял (Італія—Германія).
11.05 Тураб'ектыў.
11.25 Зорная ростань. Тэлеконкурс маладых артыстаў эстрады.
12.00 Госці ў дом. Еўрапейскі саюз: гісторыя і рэальнасць.
12.25 «А музыка гучыць...» Канцэрт Дзяржаўнага канцэртнага аркестра пад кіраўніцтвам М. Фінберга.
13.10 Дзённы сеанс. М. Зудзіна і Н. Стоцкі ў маст. фільме «Валянцін і Валянціна».
14.35 Навакольнае асяроддзе. Сацыяльная абарона ліквідатараў аварыі на ЧАЭС.
15.10 Відэакурс французскай мовы.
15.40 «Роднае слова». Тэлечасопіс.
16.05 Беларускі мерыдыян. «Дарогамі вайны 1812 года».
16.30 Канцэртны сезон. Гітарыст Аляксей Кузняцоў у мінскім «Саунд-джаз-клубе».
17.00 Урокі Н. Наважылавай.
17.30 «Паміж мінулым і будучым». Да 70-годдзя Нацыянальнай акадэміі навук Беларусі.
18.20 «Дачка махараджы». Тэлесерыял (Італія—Германія).
19.20 Беларускі хіт-парад.
19.25 «Сёння з вамі...» Кінарэжысёр Міхаіл Пташук.
20.05 Абібок.
20.40 Калыханка.
21.00 Панарама.
21.55 «Смяяцца — не грэх». Забаўляльная праграма «Банка коміксаў».
22.15 «Цэптэр» прадстаўляе: «Жалезнае алібі». Маст. фільм (ЗША). 1-я і 2-я серыі.
23.55 Аўта-парк.
0.20 «Рызыка-версія». Тэлегульня.

ГРТ

8.00, 11.00, 14.00, 17.00, 23.05 Навіны.
8.15 «Ракавая спадчына». Серыял.
9.45 Клуб падарожнікаў.
10.30 Хатняя бібліятэка.
10.40 «Дачка Сонца». Мультфільм.
11.15 Праграма «Разам».
14.20 Прыгодніцкі фільм «Олівер Твіст».
15.55 Вуліца Сезам.
16.25 Музычная праграма «50 х 50».
17.20 «Ракавая спадчына». Серыял.
18.05 Надвор'е.
18.10 Здароўе.
18.45 Поле цудаў.
19.45 Добрай ночы, малышы!
20.00 Час.
20.40 Вялікія сышчыкі: дэтэктыў «Каломба страчвае цярплівасць».
22.15 Погляд.
23.20 Трылер «Там, дзе праўда».

Расія

6.30, 10.00, 16.00, 19.00, 22.30 Весткі.
7.00 Дзяжурная часць.
7.15 Тавары — поштай.
7.20 «Стронг» прадстаўляе.
7.25 На заметку.
7.30 Грошы.
7.45 Графаман.
7.55 Праваслаўны каляндар.
8.00 «Чырвоная кніга». Экалагічная экспедыцыя РТР.
8.30 «Сабачы свет». Камедыйны тэлесерыял (Канада).
9.05 «Санта-Барбара».
13.35 Кінакамедыя «Нічога асабістага» (ЗША).
15.20 Мой Пушкін.
15.30 «Маленькі бадзяга». Дзіцячы тэлесерыял (Канада).
16.35 Красворд.
17.05 Прагноз надвор'я.
17.10 Меладрама «Жанчына дня».
19.30 Падрабязнасці.
19.45 «Санта-Барбара».
20.50 «Гарадок».
21.20 «Пецярбургскія тайны».
22.55 Дзяжурная часць.
23.10 Мой Пушкін.
23.15 «Душа». Дабрачынны вечар.

Культура

7.00 Музычны экспромт.
7.15, 13.00, 19.30, 23.00 Навіны культуры.
7.30 Праграма перадач.
7.35 «Аўтограф майстра». М. Рошчын.
8.30 «Расія праваслаўная». Творы П. Часнакова.
9.00, 11.00, 15.00, 17.00 Навіны.
9.05 «К. Малевіч. Пераўтварэнне». Да 100-годдзя Рускага музея.
9.55 Людзі ў модзе.
10.10 Паклоннікам Тэрпсіхоры.
10.30 «Рускі Эсхіл» Петэра Штайна». Перадача 1-я.
11.05 Фільм «Адэон».
11.30 Праграма перадач.
11.35 «З жыцця тэатральнага Пецярбурга».
12.25 Ілюзіі і гукі.
13.20 «Культура гарадоў свету». Панама: зямля паміж двух акіянаў.
13.35 Маст. фільм «Валодзя вялікі, Валодзя маленькі».
14.40 Над готыкай дахаў.
15.05 Серыял «Чэленджэрс».
15.30 «Падарожжа ў часе».
16.10 «Гжэль — мой лёс».
16.25 «Лукамор'е».
16.45 Камп'ютэр.
17.05 «Музыка з Пецярбурга». «Руская музыка ў Рускім музеі». Перадача 2-я.
17.45 Пяць вечароў.
18.00 «Кінематограф». З цыкла «Старыя гады».
18.05 «Тэатр імя мяне». Праграма з удзелам Я. Шыфрына.
18.55 Дзень нараджэння.
19.20 Цуд-казка.
19.50 Маст. фільм «Ідыёт». 2-я серыя.
20.50 Музычная хроніка. «Водгукі лютага».
21.20 «Дом, дзе сграваюцца сэрцы». Цэнтральны дом акцёра.
22.40 Начны госць.
22.55 Праграма перадач.
23.20 Музычны экспромт.

НТБ

5.00, 9.00 Сёння раніцай.
8.05 Серыял «Чужы народ».
9.15 Маст. фільм «Кутузаў».
11.00, 13.00, 15.00 Сёння ўдзень.
11.20 «Стары тэлевізар» успамінае: «ТАСС упаўнаважаны заявіць». Частка 5-я.
12.30 Час «Ч» з Вольгай Кучкінай.
13.20 Камедыя «Клуб «Снеданне» (ЗША).
15.20 Вуснамі дзіцяці.
15.50 Серыял «Каханне і тайны Сансет Біч».
16.40 Дак. серыял «Шпіёны». Фільм 14-ы. «Паляванне за выкрадальнікамі атамных сакрэтаў» (ЗША).
17.10 У запас.
17.20 Крымінал.
17.35 Футбольны клуб.
18.00, 21.00 Сёння ўвечары.
18.40 Герой дня.
19.00 Маст. фільм «Рызыка без кантракта».
20.40 Праграма на біс. «Лялькі». «Тэрмінатар».
21.50 Серыял «Чужы народ».
22.40 Сённячка.
23.15 Шоу Мікалая Фаменкі «Імперыя страсці».
23.55 Трылер «Псіхоз-2» (ЗША).

8-ы канал

18.00 Праграма Кенета Копланда.
18.30 Серыял «Семнаццаць імгненняў вясны», 12-я серыя.
19.45 Аэробіка «Новы Эдэм».
20.15 Мультфільм «Асляня Кадзішон».
20.25 Тавары да свята 8-га Сакавіка.
20.30 Маст. фільм «Карункі». 5-я частка.
22.00 Спорт-action.
22.30 Фільм-катастрофа «Крушэнне».

ЛАТАРЭЯ!

220013, гор. Мінск, вуліца Б. Хмяльніцкага, 10-а, рэдакцыя газеты **ЗВЯЗДА**

Да ўвагі работнікаў пошты! Дастаўка спецыяльнай паштоўкі «Звязды» аплачана па дамоўленасці з РА «Белпошта».

БЕЛПОШТА

Генеральны дырэктар РА «Белпошта» Г. Я. ІГНАТОВІЧ

Субота, 28 лютага

Беларускае тэлебачанне

7.00 Добрай раніцы, Беларусь!
8.00, 15.00 Навіны.
8.15 «Дом сабакі» (ЗША).
9.05 «Востраў натхнення».
9.20 Слова Мітрапаліта Мінскага і Слуцкага, Патрыяршага Экзарха ўсея Беларусі Філарэта на Вялікі Пост.
9.30 Здароўе.
9.55 Сталіца.
10.45 Зроблена ў Беларусі.
11.00 «З любоўю да дзяцей». Беларускаму дзіцячаму фонду — 10 гадоў.
12.00 «Усё нармальна, мама!»
12.30 Вяршыня свету.
13.55 «Пазнай сябе».
14.20 Тэлеспорт.
15.10 Дзіцячы экран. «Усмешка Белай каралевы». Тэлепрадстаўленне з удзелам выхаванцаў дзіцячых дамоў і школ-інтэрнатаў Гродзенскай вобласці.
16.10 Камп'ютэрны палігон.
16.30 Кінаальманах «Беларусь».
16.40 Ток-шоу «Гэта мая работа». Міліцыянер.
17.05 «Песню бярыце з сабой». Тэлевізійны фестываль беларускай песні.
18.00 Баскетбол. Чэмпіянат Еўропы. Мужчыны. Беларусь—Украіна. Прамая трансляцыя. У перапынку (18.35) — «Прэм'ера». Творчае аб'яднанне «Тэлефільм» прадстаўляе: дак. фільм «Зорка зямлі Навагрудскай».
19.45 «З сапраўдных крыніц».
20.05 Ток-шоу «Карамболь» з удзелам спартсменаў — членаў Алімпійскай зборнай Беларусі на XVIII зімніх Алімпійскіх гульнях у Нагана.
20.40 Калыханка.
21.00 Панарама.
21.55 Маст. фільм рэжысёра Ф. Копалы «Ад усяго сэрца» (ЗША).
23.35 Трэці тайм.
23.55 Беларускі хіт-парад. Вынікі тыдня.
0.10 Бон тон.
0.35 Відзьма-нявідзьма.

ГРТ

7.00 Дзмітрый Харацьян у фільме «Розыгрыш».
8.40 Лота-Мільён.
8.45 Слова пастыра. Мітрапаліт Кірыл.
9.00, 14.00, 16.15 Навіны.
9.10 Хатняя бібліятэка.
9.30 Музычная пошта.
10.05 «Каламбур». Гумарыстычны часопіс.
10.40 Вяртанне Траццякоўкі. Гісторыя аднаго шэдэўра.
11.05 Прыгодніцкі фільм «Надзвычайнае здарэнне».
14.20 Тайны «Цітаніка» ў праграме «Цывілізацыя».
14.50 У свеце жывёл.
15.30 «Як гэта было»: У тайваньскім палоне. 1954 год.
16.35 «Паддашак Фруціс».
17.05 Надвор'е.
17.15 Камісар Катані ў серыяле «Спрут-4».
19.10 Джэнтльмен-шоу.
19.45 Добрай ночы, малышы!
20.00 Час.
20.55 Запрашае Канцэртная студыя «Астанкіна». Міхаіл Казакоў.
21.55 Фільм Міхаіла Казакова «Безымянная зорка».
0.15 Баявік «Лёд і полымя».

Расія

6.00 Ранішні экспрэс.
6.50 Раніца селяніна.
7.20 На дарогах Расіі.
7.35 Поле зроку.
8.00 «Каштанка». Мультфільм.
8.35 «Мак і Матлі». Тэлесерыял (ЗША).
9.00 «Пазваніце Кузю». Інтэрактыўная дзіцячая гульня.
9.30 Добрай раніцы, краіна.
10.15 Пошта РТР.
10.45 Музычны рынг — новае пакаленне. Валерый Лявонцьеў 80-х супраць Валерыя Лявонцьева 90-х.
12.25 Мой Пушкін.
12.30 «Ва ўсіх на вуснах». Праграма Наталлі Дар'ялавай.
13.00, 19.00 Весткі.
13.30 Людзі і грошы.
14.00 Федэрацыя.
14.55 «Закон і парадак». Тэлесерыял (ЗША).
15.50 Пошта РТР.
16.00 Рускі бой.
17.00 Зусім сакрэтна.
17.55 Мая сям'я.
19.45 «Аншлаг» і К°.
20.45 Мой Пушкін.
20.50 Творчы вечар Ігара Нікалаева.
0.05 Армен Джыгарханян, Георгій Віцын, Вольга Сумская і Барыс Раманаў у экранізацыі «Дэкамерона» Джавані Бакачо «Некалькі любоўных гісторый».

Культура

9.00 Праграма перадач.
9.05 Акно ў прыроду.
9.35 Дак. фільмы.
10.35 Ток-шоу «Наўздагад».
11.05 Маст. фільм «Полымя над Англіяй».
12.35 «Пецярбургскі гурмэ». Перадача для гурманаў.
12.50 Музычны экспромт.
13.00, 21.00 Навіны культуры.
13.20 Хроніка рэлігійнага жыцця.
13.50 Спектакль «Дзяцінства, малалецтва, юнацтва». Частка 1-я. «Дзяцінства».
15.10 Навіны дня. Хроніка чалавецтва.
15.25 «Паэт у Расіі больш, чым паэт».
15.55 Дак. фільм з цыкла «Сто фільмаў пра Маскву».
16.10 «Успышка». Навіны фестывальнага кіно.
16.30 Парадоксы гісторыі. «Жыццё і прадказанне манаха Авеля».
17.00 Навіны.
17.05 «2003». Да 300-годдзя Санкт-Пецярбурга.
17.10 Блеф-клуб.
17.45 Яўгенія Смальянінава.
18.00 Дак. фільм «Уяўны Луўр».
19.15 «Мастакі». З цыкла «Старыя гады».
19.20 Цуд-казка.
19.30 «Пра тых, каго памятаем і любім». А. Ктораў.
20.15 «Вакзал мары». Аўтарская праграма Ю. Башмета.
20.55 Праграма перадач.
21.20 «Хто там...» Праграма В. Верніка.
21.50 Запаліце свечкі.
22.05 Маст. фільм «Чорны манах».

НТБ

7.00 Маст. фільм «Дэпутат Балтыкі».
8.35 Мультсерыял «Горац».
9.00 Сёння раніцай.
9.10 Крымінал.
9.30 Тэлегульня «Зразумей мяне».
10.00 «Дзіўныя прыгоды Геракла».
11.45 Ад «Вінта»!
1.00, 15.00 Сёння ўдзень.
11.15 «Залаты грамафон».
11.30 Маст. фільм «Прывалаўскія мільёны». 1-я і 2-я серыі.
14.10 Мультфільм.
14.30 Свая гульня.
15.15 Серыял «Нью-Йорк. Цэнтральны парк».
16.10 Маскі-шоу.
17.00 Дог-шоу. «Я і мой сабака».
17.30 Герой дня без гальштука.
18.00, 21.00 Сёння ўвечары.
18.40 Камедыя «Пацалунчык».
20.45 Лялькі.
21.45 Надоечы-72.
22.35 «Усяго».
22.55 «Пра гэта». Ток-шоу.
23.35 Трылер «Псіхоз-3».

8-ы канал

15.00 Джойс Майер «Жыццё ў слове».
15.30 Урокі французскай.
16.00 Маст. фільм «Снягі Кіліманджара».
18.00 Праграма «Равеснік».
18.30 Мультфільм «Зорныя войны», 1-я частка «Друіды».
20.00 Фантастычны фільм «Захопнікі», 1-я серыя.
21.25 Нерухомасць. Будаўнічыя матэрыялы.
21.30 Суперзоркі Галівуда.
21.45 Трылер «Снежнае павуццё Смілы».

Мы даём Вам галоўнае - інфармацыю!

Нагадваем вам, што працягваецца падпіска на другі квартал 1998 года.

Падпісная цана «Звязды» на месяц — 24.000 руб. для індывідуальных падпісчыкаў, 40.000 руб. для ведамасных падпісчыкаў; на 3 месяцы — 72 і 120 тысяч адпаведна.

Памятайце: «Звязда» — гэта самая свежая і самая патрэбная інфармацыя.

УВАГА: ЛАТАРЭЯ «ЗВЯЗДЫ» І РЭСПУБЛІКАНСКАГА АБ'ЯДНАННЯ «БЕЛПОШТА»!

НАПАМІНАЕМ: удзельнікам латарэі становіцца кожны, хто аформіў падпіску на «Звязду» на I паўгоддзе ці на II квартал 1998 года і даслаў у рэдакцыю картку удзельніка розыгрышу латарэі (ПРОСЬБА: запаўняйце разборліва). Для гэтага выражце спецыяльную паштоўку «Звязды» (па пункцірнай лініі) і адпраўце яе на адрас рэдакцыі газеты (ПРОСЬБА абанементны лісток аб падпісцы на «Звязду» і аплаце за яе высылаць у рэдакцыю не трэба — калі вы выйграеце прыз, тады перад яго ўручэннем мы папросім вас прадставіць абанемент на падпіску).

НЕПРЫЕМНА ПРА ГЭТА ГАВАРЫЦЬ, АЛЕ ТРЭБА. Просім у першую чаргу тых, хто дасылае некалькі картак удзельнікаў розыгрышу: не рабіце гэтага — падобныя факты выяўляюцца, і пакідаецца толькі адна картка. Яе публікацыя некалькі разоў на старонках газеты даецца для таго, каб вы, паважаныя чытачы, расказалі пра «Звязду» сваім родзічам, знаёмым і, калі яны вырашылі падпісацца на яе, перадалі ім картку для запаўнення і адпраўкі ў рэдакцыю.

КАРТКІ ПРЫМАЮЦЦА да 20 сакавіка (уключна). Розыгрыш будзе праводзіцца з удзелам, як і заўсёды, падпісчыкаў газеты «Звязда».

Імёны ўладальнікаў будуць апублікаваны на старонках газеты. Прызы можна будзе атрымаць у рэдакцыі.

ВЫПІСВАЙЦЕ! ЧЫТАЙЦЕ! УДЗЕЛЬНІЧАЙЦЕ! ВЫЙГРАВАЙЦЕ!

Тэл./факс (0172) 268-27-79.

Нядзеля, 1 сакавіка

Беларускае тэлебачанне

7.00 Добрай раніцы, Беларусь!
8.00, 15.00 Навіны.
8.20 Серыял «Дом сабакі» (ЗША).
9.10 «Усё пра ўсё».
9.35 «Зямля кладаў».
10.00 Тураб'ектыў.
10.25 «Усё нармальна, мама!»
10.55 Навукова-папулярны серыял «Цуды свету» (ЗША).
11.25 Марсава поле.
11.50 «Насустрач».
12.15 «Тэлек-шоу».
12.35 Маст. фільм «Парасон для маладых».
14.05 Алімп.
14.20 Запрашаем на вячоркі.
15.15 Сяльчане. Магілёўскі раён.
15.40 Асілак. Спартыўны клуб.
16.20 Зорная ростань. Тэлеконкурс маладых артыстаў эстрады.
16.55 «Мой дзядзька — іншапланецянін». Маст. фільм (ЗША).
18.25 Тэленавігатар.
18.45 «Запрашэнне». Нядзельны вечар з Валерыем Дайнекам.
19.40 Калыханка.
20.00 Рэзананс.
20.50 Тэлебарометр.
21.05 Стадыён.
21.30 Маст. фільм «Тры колеры: белы» (Польшча—Францыя—Швейцарыя).
23.05 Прэм'ера песні.
23.20 «У джазе толькі дзяўчаты».
23.45 «Бархатны сезон». Музычна-забаўляльная праграма.

ГРТ

7.00 Лія Ахеджакава ў фільме «Калі я стану веліканам».
8.30 «Качыныя гісторыі».
8.55 Спортлато.
9.00, 14.00, 23.30 Навіны.
9.10 «Бесталковыя нататкі».
9.30 Пакуль усе дома.
10.10 Ранішняя зорка.
11.00 Армейскі магазін.
11.30 Грай, гармонік, любы!
12.00 Сялянскія ведамасці.
12.30 Серыял «Падводная адысея каманды Кусто».
13.25 Смехапанарама.
14.20 Клуб падарожнікаў.
15.05 Футбольны агляд.
15.40 «Дысней-клуб»: «Новыя прыгоды Віні-Пуха».
16.05 «Дысней-клуб»: «Чып і Дэйл спяшаюцца на дапамогу».
16.35 «Кола гісторыі».
17.20 Надвор'е.
17.25 «Залатая серыя». Алег Янкоўскі ў фільме «Той самы Мюнхгаўзен».
19.55 Кінаафіша.
20.00 Час.
20.35 Містычны трылер «Лэдзі-ястраб».
23.00 Сусветная прэм'ера. Віктар Траццякоў — лаўрэат прэміі імя Д. Шастаковіча 1998 года.
23.45 Прыгодніцкі фільм «Разарваны ланцуг».
1.20 Праграма перадач.

Расія

6.00 Ранішні экспрэс.
6.50 Служу Айчыне.
7.15 Прагноз надвор'я.
7.20 «Там-там»: Праграма для падлеткаў.
8.10 «Му-му». Мультфільм.
8.35 «Мак і Матлі».
9.00 «Пазваніце Кузю».
9.25 Добрай раніцы, краіна.
10.15 Рускае лато.
11.00 Свет кніг.
11.20 Ірына Купчанка ў фільме «Жорсткая фантазія».
12.25 Мой Пушкін.
12.30 Пошта РТР.
13.00 Весткі.
13.30 Пульс.
14.00 Парламенцкая гадзіна.
15.00 «Закон і парадак».
16.00 Дак. фільм «Натуральны адбор».
16.55 Відавочнае — неверагоднае. Век XXI.
17.30 Старая кватэра.
19.00 Люстэрка.
20.05 Мой Пушкін.
20.10 Маст. фільм Майкла Чыміна «Сіцыліец» (ЗША).
22.45 Бэзавы туман.
23.25 «Фрак народа».
0.25 Своечасова.
0.55 Прагноз надвор'я.

Культура

9.00 Праграма перадач.
9.05 Казка за казкай. «Ціхае падзямелле». Частка 1-я.
9.30 Маст. фільм «Чароўны голас Джэльсаміна». 1-я серыя.
10.35 «Старое танга». «Клеапатра, Лізавета, Кармен».
11.05 Студбюро.
11.25 Дак. фільм «Гавайскі рай». Частка 3-я.
11.55 Спектакль «Татуіраваная ружа». Частка 1-я.
13.00, 21.00 Навіны культуры.
13.20 Спектакль «Татуіраваная ружа». Частка 2-я.
14.20 Казкі жыцця.
14.50 Чароўны чамадан.
15.05 Навіны дня. Хроніка чалавецтва.
15.20 Проста канцэрт...
15.45 Кніжная скарбніца.
16.00 Даліна дзяцінства.
16.30 «Становішча рэчаў». Вынікі навін культуры.
17.00 Навіны.
17.05 «2003». Да 300-годдзя Санкт-Пецярбурга.
17.15 Людзі ў модзе.
17.30 «Ціхі вечар з...» Павел Лунгін.
18.00 Дак. фільм «Парыж».
18.50 15-ы пад'езд.
19.20 Цуд-казка.
19.30 Брава, сатыра!
21.20 «Калі б ведаць». Да 100-годдзя МХАТа.
22.00 Маст. фільм «Ізгоі».

НТБ

7.00 Маст. фільм «Першая пальчатка».
8.25 «Горац».
9.00 Сёння раніцай.
9.10 Паліцэйскія будні.
9.30 Тэлегульня «Зразумей мяне».
10.00 «Дзіўныя прыгоды Геракла».
10.45 Ад «Вінта»!
11.00, 15.00 Сёння ўдзень.
11.15 Тэлегульня «Вуснамі дзіцяці».
11.45 Век футбола.
12.15 Вестэрн «Перастрэлка». (ЗША).
13.45 Мультфільм «Сястрыца Алёнка і браток Іванка».
14.00 «Рускі век». Леанід Зорын у гутарцы з Андрэем Караулавым.
14.30 Дак. серыял «Крымінальная Расія. Сучасныя хронікі». Фільм 4-ы «Па следу сатаны». Частка 2-я.
15.15 Серыял «Нью-Йорк. Цэнтральны парк».
16.10 Перахоп.
17.00 Вынікі. Прадмова.
17.45 Вестэрн «Буч Кэсідзі і Сандэнс Кід» (ЗША).
20.00 Вынікі.
21.00 Крымінальная драма «Кароль Нью-Йорка» (ЗША—Італія).
23.00 Вынікі. Начная размова.
23.30 Вынікі. Спорт.
0.00 Мультфільм для дарослых. «Байкі са склепа». 21-я серыя. «Дзікаростлае каханне» (ЗША).

8-ы канал

15.00 Сёння з Мэрылен Хікі.
15.30 Маст. фільм «Фрэнч кан-кан».
17.15 Музыка. Пол Макартні.
18.30 Мультфільм «Зорныя войны». 2-я частка «Эвокі».
20.00 Фантастычны фільм «Захопнікі». 2-я серыя.
21.30 Навіны «К-відэа».
22.00 Муз-антракт.
22.15 Баявік «Закляты вораг».

ЗАСНАВАЛЬНІКІ:
Савет Рэспублікі Нацыянальнага сходу Рэспублікі Беларусь, Палата прадстаўнікоў Нацыянальнага сходу Рэспублікі Беларусь, Савет Міністраў Рэспублікі Беларусь.
Рэгістрацыйны нумар 1.

Галоўны рэдактар У. НАРКЕВІЧ
Рэдакцыйная калегія: У. АНДРЫЕВІЧ (намеснік галоўнага рэдактара), І. БАРАНОЎСКІ, У. ГОЙТАН, В. ЖДАНКО, Л. ЛАХМАНЕНКА, М. МІХАЕВІЧ (першы намеснік галоўнага рэдактара), А. МЯСНІКОЎ, Л. РЫЖАНКОВА (намеснік галоўнага рэдактара), С. ШАЎЦОЎ.

НАШ АДРАС: 220013, гор. Мінск, вуліца Б. Хмяльніцкага, 10-а, рэдакцыя газеты «Звязда».
ТЭЛЕФОНЫ: прыёмнай — 68-29-19; намеснікаў галоўнага рэдактара — 32-44-12, 32-14-25, 32-35-05; аддзелаў: інфармацыйна-аналітычнага — 32-38-02, 68-28-14, 68-29-68, эканомікі — 32-31-21, 68-29-68, палітыкі — 68-27-57, 68-28-64, культуры — 68-29-42, 68-28-27, сацыяльных праблем — 68-28-69, пісьмаў — 68-27-47, маралі і права — 68-28-51, міжнацыянальных адносінаў — 68-27-40, 68-28-69, журналісцкіх расследаванняў — 68-28-38, 68-28-32, знешнеэканамічнай дзейнасці — 68-29-44; аглядальнікаў па праблемах: навукі і адукацыі — 68-28-31, экалогіі і ліквідацыі вынікаў Чарнобыля — 68-28-36; уласных карэспандэнтаў: у Гродне — 33-25-29, Гомелі — 53-13-92, Баранавічах — 7-26-02, Паставах — 26-562; бухгалтэрыі — 32-22-03; даведкі па рэкламе і аб'явах — 32-04-52, 32-31-98. ФАКС: 68-27-79. E-mail: daily@zvyazda.belpak.minsk.by. http://www.zvyazda-daily.minsk.by.

Аўтары апублікаваных матэрыялаў нясуць адказнасць за падбор і дакладнасць фактаў. Іх меркаванні не заўсёды супадаюць з меркаваннем рэдакцыі.
Адказнасць за змест рэкламы нясуць рэкламадаўцы.
Рэдакцыя пакідае за сабой права не ўступаць у перапіску з чытачамі.

Друкарня выдавецтва «Беларускі Дом друку». Мінск, праспект Ф. Скарыны, 79.
Тыраж 84.119. Індэкс 63850.
Зак. № 948.
Выходзіць 250 разоў на год.
Нумар падпісаны ў 20.15.
М 1 2 3 4 5 6 7 8 9 10 11 12
П 1 2 3 4 5 6 7 8 9 10 11 12